

MICHAŁOWICE

GMINNY INFORMATOR

LISTOPAD-GRUDZIEŃ 2025 (4/2025)

ISSN 2956-5235

WYDAWNICTWO BEZPŁATNE

DRODZY MIESZKAŃCY GMINY MICHAŁOWICE,

Z OKAZJI ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
PRAGNIEMY ZŁOŻYĆ PAŃSTWU
NAJCIEPLEJSZE ŻYCZENIA.

NIECH BĘDZIE TO WYJĄTKOWY CZAS
WYPEŁNIONY SPOKOJEM, ŻYCZLIWOŚCIĄ
I WZAJEMNĄ BLISKOŚCIĄ, A W NASZYCH
SERCACH ZAGOSZCZĄ RADOŚĆ, MIŁOŚĆ
I WDZIĘCZNOŚĆ ZA TO, CO MAMY.

ŚWIĘTA TO MOMENT, W KTÓRYM SZCZEGÓLNIIE
ODCZUWAMY SIĘ WSPÓLNOTY.

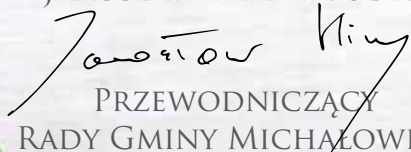
CHCIELIBYŚMY PODZIĘKOWAĆ PAŃSTWU
ZA TROSKĘ O NASZĄ GMINĘ,
ZA ZAANGAŻOWANIE I WSPÓŁPRACĘ.

TO DZIĘKI PAŃSTWA PRACY
NASZA GMINA JEST MIEJSCEM, W KTÓRYM
PO PROSTU DOBRZE SIĘ ŻYJE.

ŻYCZYMY, ABY NADCHODZĄCE DNI
PRZYNIOŚY PAŃSTWU WIELE PIĘKNYCH CHWIL
SPĘDZONYCH W GRONIE NAJBLIŻSZYCH.

NIECH NOWY ROK OBDARZY ZDROWIEM,
POMYŚLNOŚCIĄ ORAZ SIŁĄ DO REALIZACJI
WSZYSTKICH PLANÓW I MARZEŃ.

JAROSŁAW HIRNY-BUDKA

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY MICHAŁOWICE

MAŁGORZATA PACHECKA

WÓJT GMINY MICHAŁOWICE

BOŻE NARODZENIE 2025 ROK

Spis treści:

NAGRODY

Gmina Michałowice liderem Rankingów Gmin Województwa Mazowieckiego!	4
"Zielony Orzeł" Rzeczypospolitej dla Gminy Michałowice	5

INWESTYCJE

Raport z placu budowy	6
Będzie projektowana długo wyczekiwana trasa rowerowa wzdłuż WKD	10
Rozbudowa Alei Kasztanowej oraz nowe rozwiązania dla pieszych i rowerzystów	11

INFORMACJE OD WÓJT GMINY

12

PLANOWANIE PRZESTRZENNE

Postępy prac w planowaniu przestrzennym gminy Michałowice	16
---	----

EKOLOGIA

Wernisaż „Świata mokradeł” oraz dyskusja o roli terenów zielonych w gminie	18
Podsumowanie działań proekologicznych i klimatycznych gminy Michałowice	19
Czas na prawdziwą reformę lasów: cztery drogi dla polskiego leśnictwa	22
Nie wylewaj, zlewaj – skorzystaj z olejomatu!	25
Wykład „Dyskretny wróg - wpływ zanieczyszczeń powietrza na zdrowie”	26
Ile kosztuje nas oddychanie zanieczyszczonym powietrzem?	27
Sezon grzewczy – zadbaj o bezpieczeństwo!	28
Wykład „40 miast-ogrodów”	29

SPOŁECZEŃSTWO

Uroczysty jubileusz długoletniego pożycia małżeńskiego	30
Dzień Seniora 2025	31
Jubileusze senioralne w gminie Michałowice	32
Wizyta seniorów z gminy Michałowice w partnerskiej gminie Vico nel Lazio	33

BEZPIECZEŃSTWO

Konferencja „Powiedz o tym komuś”	34
Akcja "Odblaski" w gminnych szkołach	35

WYDARZENIA

Szczęśliwego Dnia Niepodległości! Niech żyje Polska!	36
Art Inspiracje 2025 – II wystawa malarstwa i grafiki	40
Jesienne spotkania w sali multimedialnej	40
Muzyczny Weekend w gminie Michałowice	42
Wolontariusz Roku 2025	43
„Moc Specjalistów” - Dzień Pracownika Socjalnego	44
Jarmark Świąteczny w Regułach!	45
Konkurs na Kartkę Bożonarodzeniową 2025 – znamy zwycięzców!	46
Mikołajkowy weekend w naszej gminie	47

BUDŻET OBYWATELSKI

Realizujemy projekty BO 2025	48
Budżet Obywatelski 2026 !	50

OŚWIATA

Klasy ósme szkoły podstawowej Michałowic w Londynie!	51
Uczniowie szkoły w Michałowicach z wizytą w Treblince	51
Dzień Nauczyciela 2025	52
Mazovia POL-EDU – finał pierwszej edycji konkursu języka polskiego	53
Wystawa projektów studentów SGGW w Komorowie!	53
LO w Komorowie w programie Klasa Akademicka SGH	54
Uczniowie Liceum w Komorowie na Międzynarodowym Szczycie AI SUMMIT w Neapolu	54

PO GODZNACH

Jubileusz 25-lecia Przychodni RES-MED 40	55
Klub Toastmasters w gminie Michałowice	55

S. 10

Będzie projektowana długo wyczekiwana trasa rowerowa wzdłuż WKD

Wprowadzamy nową organizację ruchu od 1 stycznia 2026 r.

S. 13

S. 36

Obchody 107. rocznicy odzyskania Niepodległości

Autorzy tekstów: Marcin Bójko, Krzysztof Olszewski, Paweł Jasiun, Agata Machaj, Mariusz Marcysiak, Anna Mruwczyńska, Angelika Niedzieska, Magdalena Nowak-Segieta, Małgorzata Pachecka, Katarzyna Stygińska, Katarzyna Zantanowicz, Łukasz Baraniak, Dawid Zientek

Skład i łamanie: dbPRINT Sp. z o.o., www.dbprint.pl **Grafiki:** freepik.com, AdobeStock.

Zdjęcia: Marcin Bójko, Mariusz Marcysiak, Angelika Niedzieska, Magdalena Nowak-Segieta, Krzysztof Olszewski, Małgorzata Pachecka, Paweł Jasiun, Katarzyna Stygińska, Katarzyna Tumiłowicz, Marzena Tarasiuk, Szymon Kubicki

Okładka: Wiesław Kaluszka

Druk i oprawa: dbPRINT Sp. z o.o.

Wydawca: Gmina Michałowice, Reguły, al. Powstańców Warszawy 1; 05-816 Michałowice.

Napisz do nas: biuletyn@michalowice.pl

źródło: frdl.org.pl

Gmina Michałowice liderem Rankingów Gmin Województwa Mazowieckiego!

W najnowszym Rankingu Gmin Województwa Mazowieckiego 2025 nasza gmina zdobyła pierwsze miejsce w debiutującej kategorii gmin aglomeracyjnych, potwierdzając swoją pozycję lidera wśród metropolitalnych samorządów Mazowsza. Dodatkowo już po raz piąty otrzymaliśmy tytuł Lidera Powiatu Pruszkowskiego oraz po raz drugi prestiżowe wyróżnienie „Drzewo Uznania” od BGK. Bardzo nas cieszy kolejna tak wysoka ocena naszej gminy!

26 listopada br., w Warszawie ogłoszono wyniki Rankingu Gmin Województwa Mazowieckiego 2025. Twórcą metodologii rankingu jest Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Reguńskiego, we współpracy z Urzędem Statystycznym w Warszawie.

W tym roku Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej wprowadziła nową kategorię „gminy aglomeracyjne”, aby oddzielić szybko rozwijające się gminy metropolitalne od tych o typowo wiejskim charakterze. Dzięki temu porównanie między wszystkimi 244 gminami Mazowsza stało się bardziej rzetelne i realne.

W debiutującej kategorii gmin aglomeracyjnych Gmina Michałowice zdobyła pierwsze miejsce spośród 70 jednostek metropolitalnych. To szczególnie ważne wyróżnienie, które pokazuje, jak skutecznie radzimy sobie w dynamicznym otoczeniu stolicy.

Za nami uplasowały się Nadarzyn oraz Podkowa Leśna.

W tegorocznym rankingu zastosowano zestaw trzydziestu pięciu wskaźników rozwoju społeczno-gospodarczego obejmujących obszary ekonomiczne, społeczne, środowiskowe oraz administracyjne. Uwzględniono między innymi dochody własne budżetu na mieszkańca, wydatki inwestycyjne, poziom zadłużenia, wynik operacyjny gminy, środki pozyskane z funduszy europejskich, liczbę podmiotów gospodarczych, dynamikę demograficzną, wyniki egzaminu ósmoklasisty, dostępność żłobków i przedszkoli, wydatki na kulturę, udział inicjatyw lokalnych, selektywną zbiórkę odpadów oraz długość infrastruktury rowerowej.

Wójt Gminy Michałowice, Małgorzata Pachecka, odbierając nagrodę podkreśliła:

Wskaźniki się zmieniają, Gmina Michałowice wciąż na pierwszym miejscu na Mazowszu. To ważny sygnał, że utrzymujemy najwyższy poziom rozwoju mimo nowych zasad oceny. To wynik wspólnej pracy urzędu, radnych, jednostek pomocniczych i organizacyjnych, organizacji pozarządowych oraz mieszkańców. Konsekwentnie pracujemy na tę pozycję i będziemy tę pracę kontynuować.

Bardzo nas cieszy kolejna tak wysoka ocena pracy całej społeczności Gminy Michałowice.

fot. Rzeczpospolita

"Zielony Orzeł" Rzeczpospolitej dla Gminy Michałowice

Nasza gmina została laureatem nagrody „Zielony Orzeł Rzeczpospolitej” w kategorii „Samorząd – Gminy Wiejskie”. Nagrodę odebrała wójt gminy, Małgorzata Pachecka.

Nagrody Zielonego Orła to wyróżnienia przyznawane przez „Rzeczpospolitą” firmom, organizacjom ekologicznym, samorządom, start-upom i indywidualnym ekspertom, którzy nie ustają w działaniach na rzecz ochrony planety i przyrody.

Jak czytamy na stronie „Rzeczpospolitej”: „Ogromne znaczenie dla ochrony przyrody ma praca mądrych samorządów. Dlatego w tej kategorii kapituła zwracała szczególną uwagę na długofalową zieloną strategię gmin i miast, połączoną, oczywiście, z realnymi osiągnięciami w sferze ochrony klimatu”

Nasza gmina została nagrodzona za „całokształt” działań, na który składa się m.in.: tworzenie lasów Miyawaki, powiększanie terenów zielonych, innowacyjne programy wspierające retencję wody, a także likwidacja pieców węglowych i usuwanie azbestu.

Gmina ma bardzo duży potencjał społeczny. Bez takich mieszkańców dzisiejsza nagroda nie byłaby w naszym zasięgu. Nie jest łatwo dbać o klimat w wiejskiej gminie aglomeracyjnej, gdzie jest duża presja urbanizacyjna. Wysoka jakość życia to jednak życie blisko natury, po to sprowadzają się do nas mieszkańcy z Warszawy. Strategia naszej gminy zakłada „slow life” – powiedziała Małgorzata Pachecka, wójt gminy Michałowice podczas wręczenia nagrody. Lasy Miyawaki sadzone są w pobliżu pasów ruchu s2 i s8. Pod tą tajemniczą nazwą kryją się niewielkie lasy lokowane na trudnych, uszkodzonych przez inwestycyjne działania człowieka terenach, gdzie w ciągu kilku lat powstaje biocenoza zbliżona do naturalnej.

Cieszy nas to wyróżnienie i motywuje do dalszego działania na rzecz ochrony przyrody i klimatu. Więcej o naszych działaniach na str. 19.

Raport z placu budowy

Przedstawiamy Państwu krótki raport z postępu prac wybranych inwestycji – stan na początek grudnia 2025 roku.

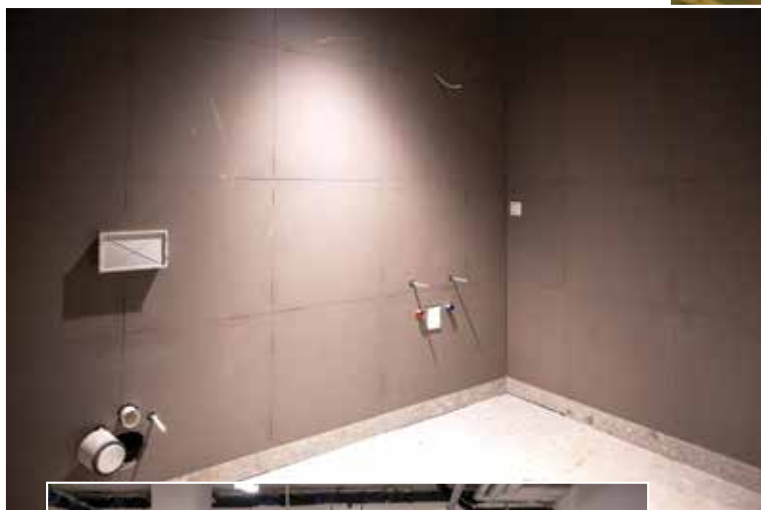
Dla rozwoju życia kulturalnego - Centrum Inicjatyw Kulturalnych w Komorowie

Powstający przy ul. Kolejowej w Komorowie budynek Centrum Inicjatyw Kulturalnych to nowoczesny, parterowy obiekt z częścią podpiwniczoną i powierzchnią zabudowy 852,68 m². Będzie posiadał cztery wejścia: główne od ul. Kolejowej, od strony parku, od kolejki WKD oraz wejście techniczne.

Na parterze zaplanowano przestrzeń dla mieszkańców i twórców: hol, salę wielofunkcyjną, salę ćwiczeń ruchowych, salę warsztatową i projekcyjną, a także kawiarnię z zapleczem, sanitariaty, garderobę, szatnię, pomieszczenia biurowe i techniczne. W podziemiu znajdują się pomieszczenia techniczne oraz zaplecze socjalne i pomocnicze potrzebne do obsługi obiektu.

Prace budowlane są na zaawansowanym etapie. Wykonano większość instalacji elektrycznych, grzewczych i sanitarnych, a także dachy, okna, drzwi zewnętrzne i większość drzwi wewnętrznych. Zamontowana została również winda. Zakończono prace przy wykończeniu podłóg oraz ułożeniu płytek w łazienkach. Obecnie trwa montaż okładzin ściennych. Wkrótce rozpocznie się instalacja elewacji z drewna opalanego, które dzięki zastosowanej technologii obróbki termicznej jest wyjątkowo trwałe i odporne na ataki biologiczne.

Równolegle postępują prace przy zagospodarowaniu terenu – wykonano już liczne nasadzenia, trwają prace nad dojazdami, dojazdami i parkingiem. Termin zakończenia prac planowany jest w I połowie 2026 roku.

Sala główna

Dla życia społecznego naszych mieszkańców - nowa świetlica w Kaliszowym Gaiku w Komorowie-Wsi

W Kaliszowym Gaiku powstaje nowa, przyjazna mieszkańcom świetlica – tuż obok placu zabaw i akwenu, w miejscu dawnego budynku. Stara świetlica została już rozebrana, a w jej miejscu trwa intensywna budowa. Zakończono prace ziemne, a budynek znajduje się obecnie w stanie surowym otwartym.

Rozpoczęto również montaż instalacji elektroenergetycznych i sanitarnych. W najbliższych tygodniach planowany jest montaż okien i drzwi zewnętrznych, co pozwoli przejść do kolejnych etapów prac wykończeniowych.

Nowa świetlica będzie nowoczesna, jasna i przyjazna środowisku. Duże przeszklenia doświetlą wnętrza, a zielony dach sprawi, że budynek naturalnie wtopi się w otoczenie. W środku powstaną: duża sala wielofunkcyjna, kuchnia, toalety, szatnia, pomieszczenia techniczne i winda, a na piętrze – dwie kame-ralne sale. To znacznie więcej, niż

mieliśmy w starym, niewygodnym budynku.

Obiekt otrzyma panele akustyczne, zadaszony taras i pełną dostępność dla osób z niepełnosprawnościami.

Zakończenie prac planowane jest w IV kwartale 2026 roku.

Dla najmłodszych mieszkańców i ich mam - żłobek w Granicy

Trwa budowa nowoczesnego żłobka w Granicy. Obiekt powstaje przy ul. Szczęśliwej, na działce o powierzchni 1 ha, którą Wspólnota Gruntowa Wsi Granica nieodpłatnie przekazała Gminie Michałowice z przeznaczeniem na taki cel. Zaprojektowano tu parterowy, murowany budynek o powierzchni użytkowej ok. 730 m². W jego wnętrzu znajdą się dwie przestronne sale pobytu dla najmłodszych, kuchnia, zaplecze sanitarne i leżakownia.

Architektura obiektu została oparta na rzucie trapezu, co nadaje mu nowoczesny charakter. Płaski dach z attyką zapewni zadaszenie stref wejściowych oraz miejsc postojowych dla rowerów i hulajnóg. Inwestycja obejmuje również budowę parkingów, placu zabaw, wiaty śmietnikowej, a także wykonanie nasadzeń zieleni.

Na obecnym etapie żłobek uzyskał już pełną formę bryły w stanie surowym otwartym. Trwają przygotowania do kolejnego etapu robót – montażu konstrukcji dachu. Równolegle wykonano przyłącze wodociągowe i zewnętrzną instalację wodociągową, a prace związa-

ne z budową przyłącza gazowego dobiegają końca.

Zakończenie prac planowane jest w II kwartale 2026 roku.

Nowe udogodnienia dla dzieci, rodziców i dziadków na placu zabaw w Regułach

Na placu zabaw przy al. Samorządu Terytorialnego w Regułach powstają nowe wiaty, które zapewnią użytkownikom ochronę przed deszczem i śniegiem, a latem – przed intensywnym słońcem.

Prace budowlane wchodzą obecnie w finałowy etap. Wykonano już konstrukcje szkieletowe wiat z drewna klejonego BSH oraz stalowych elementów nośnych. Zadaszenia zostały oszkłone szkłem bezpiecznym –

hartowanym i laminowanym – co gwarantuje trwałość oraz wysokie bezpieczeństwo użytkowników.

Pod jedną z wiat wkrótce zostanie zamontowana odnowiona piaskownica. Pod pozostałymi trzema wiatami znajdą się poddane renowacji zestawy siedzących ze stolikami, które zapewnią wygodne miejsca do odpoczynku dla dzieci i rodziców. Zakończenie prac planowane jest do końca 2025 roku.

Strefa edukacyjno-sportowa w Regułach - dla edukacji ekologicznej i aktywności sportowej

W Regułach, pomiędzy urzędem gminy a przedszkolem, powstała edukacyjno-sportowa strefa. Składa się ona ze ścieżki edukacyjnej z sześcioma tablicami tematycznymi, które przedstawiają m.in. mapę gminy Michałowice, wodny ekosystem, obieg wody

w przyrodzie oraz świat pszczoł.

Na terenie strefy znajduje się także małe boisko oraz kompostownik, będący przykładem praktycznego podejścia do ochrony środowiska i możliwości obniżenia opłat za zagospodarowanie odpadów.

Inwestycje wodno-kanalizacyjne - zdrowa woda w nowych przewodach wodociągowych

Zakończyła się budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Wrzosowej w Komorowie oraz w drodze dojazdowej do ul. Bodycha w Opaczy-Kolonii, a także budowa sieci wodociągowej w drodze bocznej od ul. Głównej w Nowej Wsi. Zakończyły się również prace przy realizacji sieci wodociągowej w ul. Czapli w Opaczy-Kolonii oraz sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w drodze dojazdowej do ul. Długiej w Granicy.

W grudniu odebrano także wybudowaną sieć kanalizacji sanitarnej w ul. Borowskiego w Opaczy Małej oraz sieć wodociągową i kanalizacji sanitarnej

w drodze bocznej od ul. Kasztanowej w Michałowicach-Wsi.

Trwa realizacja trzech inwestycji rozpoczętych na podstawie umów podpisanych w listopadzie. Obejmują one budowę sieci wodociągowej w ulicach Nowogranickiej i Szczęśliwej w Granicy, budowę kanalizacji sanitarnej w ulicy Lotniczej w Michałowicach Osiedlu oraz budowę kanalizacji sanitarnej w drodze bocznej do ulicy Regulskiej w Regułach. Wszystkie prace są w toku, a ich planowany termin zakończenia to 20 grudnia 2025 r.

Z przebudowanej ulicy łatwiej się korzysta

Poniżej przedstawiamy wybrane inwestycje drogowe realizowane na terenie gminy.

Zakończyła się metamorfozę **ulicy Świerkowej w Michałowicach**. W ramach inwestycji wykonano nową jezdnię bitumiczną, chodnik z kostki betonowej oraz kompletny system odwodnienia w postaci kanalizacji deszczowej.

Dobiegły końca także prace na ulicy **Norwida w Komorowie**. Zakres przebudowy obejmował wykonanie nowej jezdni z kostki betonowej, budowę funkcjonalnego systemu odwodnienia, zjazdów do posesji oraz poboczy gruntowych. Dodatkowo, dla poprawy bezpieczeństwa, zrealizowano nowe oświetlenie uliczne na odcinku od połączenia z ulicą Okrężną do ulicy Mikołaja Reja. Powstały także dwa perony przystankowe, znacząco podnoszące komfort pasażerów komunikacji zbiorowej.

W **Granicach** dobiega końca **przebudowa ulicy Reja** na odcinku od skrzyżowania z ulicą Pruszkowską (droga powiatowa) do ulicy Śliwkowej (droga gmin-

na). Zakres techniczny inwestycji został już wykonany, a obecnie trwają przygotowania do odbioru końcowego. W ramach prac wykonano podbudowę drogi, system odwodnienia oraz pobocza, a także nową bitumiczną nawierzchnię jezdni. Dodatkowo przebudowano linię telekomunikacyjną oraz przeprowadzono optymalizację lokalizacji części zasuw wodociągowych. Wymieniono również oprawy oświetlenia ulicznego na nowe, energooszczędne.

Zaawansowane prace trwają na **ulicy Polnej w Komorowie-Wsi**. Obecnie prowadzone są roboty ziemne oraz prace związane z budową kanalizacji deszczowej. Wykonano również szczegółowy przegląd armatury wodociągowej i przeprowadzono jej niezbędne naprawy, aby zminimalizować ryzyko ewentualnych awarii. Na okres świąteczno-noworoczny planowane jest zapewnienie przejeźdźności drogi. Kontynuacja inwestycji nastąpi w przyszłym roku – wykonana zostanie nawierzchnia jezdni z kostki betonowej wraz z pozostałymi elementami systemu odwodnienia.

Oświetlenie - energooszczędnie i jasno

W gminie sukcesywnie wymieniane jest również oświetlenie uliczne. W najbliższym czasie wymienimy 150 starych żarówek sodowych na nowe, energooszczędne oprawy LED. Lampy zostaną wymienione m.in. w **Michałowicach** – na ul. Jesionowej, w **Nowej Wsi** – na ul. Głównej i ul. Spacerowej, w **Opaczy-Ko-**

lonii – na ul. Bodycha, na ul. Ryżowej (od WKD do granicy gminy), na całej ul. Środkowej, a także na rondzie z ul. Ryżową, w **Pęcicach Małych** – na ul. Słowików oraz w **Regułach** – na ul. Alei Powstańców Warszawy oraz ul. Działkowej.

Będzie projektowana długo wyczekiwana trasa rowerowa wzdłuż WKD

14 listopada br. w Grodzisku Mazowieckim odbyło się uroczyste podpisanie umowy na opracowanie koncepcji budowy trasy rowerowej przebiegającej wzdłuż torów linii kolejowej Warszawskiej Kolei Dojazdowej Sp. z o.o., na odcinku od WKD Grodzisk Mazowiecki Radońska do granic administracyjnych Warszawy, przez Milanówek, Podkowę Leśną, Brwinów, gminę Michałowice i Pruszków.

Zawarta umowa to kolejny krok, do realizacji długo wyczekiwanej przez mieszkańców gminy Michałowice inwestycji w kierunku stworzenia bezpiecznego i przyjaznego środowiska połączenia dla rowerzystów.

Projekt cieszy się aktywnym wsparciem Marszałka Województwa Mazowieckiego, Adama Struzika, Posła na Sejm RP, Piotra Kandyby oraz radnych Sejmiku Województwa Mazowieckiego, których podczas wydania reprezentował Grzegorz Benedykciński, Przewodniczący Komisji Strategii Rozwoju Regionalnego i Zagospodarowania Przestrzennego mazowieckiego Sejmiku.

Umowę z wykonawcą jako podmiot wiodący, podpisał

Tomasz Krupski, Burmistrz Grodziska Mazowieckiego.

Koncepcja obejmie m.in. wykonanie 22-kilometrowej trasy rowerowej/pieszo-rowerowej o nawierzchni asfaltowej, w pasie wzdłuż torów linii kolejowej WKD wraz z połączeniami z istniejącą infrastrukturą, systemem odwodnienia, oświetleniem i przepławami przez ciek wodny. Zaprojektowane rozwiązania będą uwzględniać również zmiany w organizacji ruchu, kolizje z istniejącą infrastrukturą i możliwości przebudowy wybranych odcinków dróg.

"Dzień, na który wielu z nas czekało bardzo długo. A wszyscy z ogromną nadzieją i oczekiwaniami.

Historyczna chwila, prawie jak podpisanie umowy przez spółkę „Siła i Światło” na budowę EKD.

My skromniej, umowę podpisaliśmy na opracowanie koncepcji trasy rowerowej przebiegającej wzdłuż torów WKD od Radońskiej do granic administracyjnych Warszawy.

Trasa na terenie gminy Michałowice jest najdłuższą spośród wszystkich 6 gminnych odcinków.

Pamiętam, jak ten projekt się zaczął.... Od rozmów z życzliwym nam w tej sprawie Piotrem Kandybą - Posłem na Sejm RP. Chwilę później, dosłownie po wyborach samorządowych, spotkaliśmy się z kolegami z gmin, przez które przebiega WKD, radnym sejmiku, Grzegorzem Benedykcińskim oraz z zarządem WKD, mieszkańcami (szczególnie dziękuję za pomoc i wsparcie Jankowi Słupskiemu z Malich) u nas w Urzędzie Gminy Michałowice. To spotkanie dużo dało. Poczuliśmy, że CHCEMY to WSPÓLNIE ZROBIĆ. I oto kolejny krok za nami; mamy umowę na koncepcję z firmą Multikonsult Polska Sp. z o.o.

I tak, pedałując na tych stacjonarnych rowerach, marzymy z posłem Kandybą, że w 2029 pojedziemy wzdłuż WKD na prawdziwych: od Grodziska Mazowieckiego aż do Warszawy".

Małgorzata Pachecka, Wójt Gminy Michałowice

Rozbudowa Alei Kasztanowej oraz nowe rozwiązania dla pieszych i rowerzystów

Gmina Michałowice prowadzi prace projektowe związane z rozbudową Alei Kasztanowej w Komorowie, Komorowie-Wsi i Pęcicach. Inwestycja obejmuje odcinek o długości około 1300 metrów – od skrzyżowania z ul. Sanatoryjną do skrzyżowania z ul. Pęcicką. Dokumentację projektową przygotowuje firma MT-Projekt sp. z o.o.

Celem przedsięwzięcia jest poprawa bezpieczeństwa oraz komfortu poruszania się pieszych, rowerzystów i kierowców.

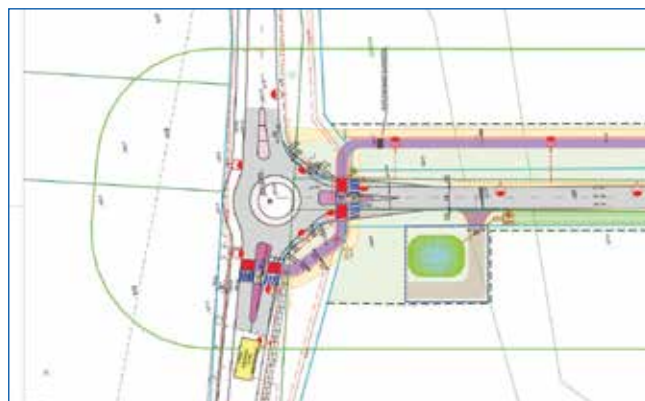
Na całym modernizowanym odcinku zaplanowano budowę chodnika i drogi dla rowerów, oddzielonych od jezdni pasem zieleni – zgodnie z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Jezdnia od ronda im. kpt. hm. Stefana Jaronia Kowalskiego w Pęcicach, a także na fragmencie pomiędzy ul. Mazurską a rondem z ul. Sanatoryjną, pozostanie w obecnym śladzie drogi. Na odcinku z cennym przyrodniczo i krajobrazowo szpalerem drzew jezdnię przesunięto na zachodnią stronę, aby zachować aleję oraz umożliwić budowę ciągu pieszo-rowerowego.

Wzdłuż trasy przewidziano standardowe szerokości elementów infrastruktury: 1,8 m dla chodnika, 2,5 m dla drogi rowerowej oraz 5,5 m dla jezdni. W centralnej części projektowanego odcinka zaplanowano miejsce obsługi ruchu rowerowego (MORR), pełniące funkcje wypoczynkowe i techniczne. To właśnie tu – zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego – w przyszłości mają krzyżować się kierunki ruchu pieszego (także znad rozlewisk Utraty) oraz ruchu rowerowego. W rejonach skrzyżowań i miejsc, gdzie ścieżki piesze i rowerowe się przecinają, przewidziano dodatkowe elementy uspokajające ruch, co zwiększy bezpieczeństwo wszystkich użytkowników.

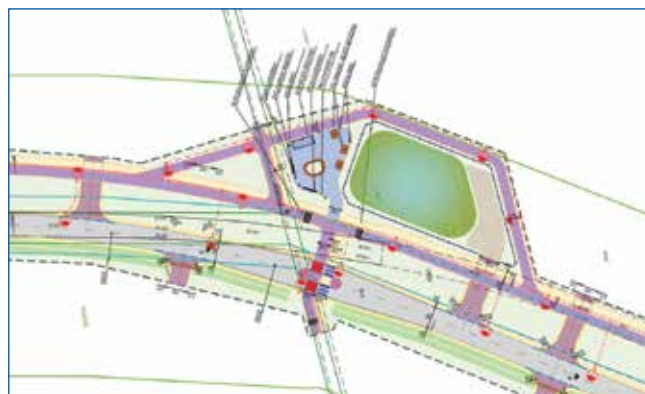
Chodnik i droga rowerowa zostaną wyposażone w nowe oświetlenie, natomiast jezdnie będzie doświetlana w rejonie przejść dla pieszych i skrzyżowań. Projekt obejmuje również wykonanie systemu odwodnienia w formie otwartego rowu, który przechwyci i będzie retencjonował wody opadowe, a ich nadmiar zostanie odprowadzony do planowanych zbiorników otwartych.

Całość prac realizowana jest z poszanowaniem istniejącej zieleni oraz naturalnych uwarunkowań cennego przyrodniczo obszaru – zielonego pierścienia miasta.

Pełna koncepcja dostępna jest na stronie internetowej Gminy i QR kodem. Zapraszamy do zapoznania się z materiałem.

Skrzyżowanie z ul. Pęcicką

Miejsce Obsługi Ruchu Rowerowego

Skrzyżowanie z ul. Sanatoryjną

Małgorzata Pachecka,
wójt gminy Michałowice

Plany ewakuacji: wojewódzki i gminny

W ślad za poleceniem Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego (MUW) w Warszawie z dnia 20 sierpnia 2025 r. zgodnie z otrzymanymi zaleceniami opracowaliśmy tzw. wkład do wojewódzkiego planu ewakuacji, przygotowywanego w myśl art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej.

Wsad dotyczący naszej gminy został przygotowany w oparciu o analizę sytuacji operacyjnej, w tym układ urbanistyczny gminy i dostępność szlaków komunikacyjnych oraz możliwości wynikające z bieżącego stanu prawnego. W toku przygotowywania wkładu prowadziliśmy na bieżąco konsultacje robocze z jednostkami ościennymi i nadrzędnymi, uwzględniając najbardziej

prawdopodobne scenariusze, które zostały zdefiniowane przez wojewodę. Dotyczą one wszystkich stanów nadzwyczajnych. Całość naszych założeń operacyjnych przekazanych jednostce nadrzędnej znajdzie odzwierciedlenie w Krajowym Planie Ewakuacji opracowywanym przez Rządowe Centrum Bezpieczeństwa.

Po zakończeniu procesu decyzyjnego spodziewamy się uzyskania informacji pomocniczych – weryfikujących przyjęte przez nas już rozwiązania uwzględniające dostępność sieci dróg i infrastrukturę gminy. Na ich podstawie ostatecznie przygotujemy gminny plan ewakuacji, który jak przewidujemy przedstawimy mieszkańcom na przełomie roku.

Zgodnie z wytycznymi wojewody, wiążącymi się z wysokim odsetkiem własnych samochodów osobowych w stosunku do liczby rodzin (gospodarstw domowych) przyjęto wskaźnik bazowy samoewakuacji ludności na poziomie 80%. Równocześnie informuję, że gmina Michałowice bierze czynny udział w pracach zespołów roboczych w MSWiA związanych z ewaluacją Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025-2026, które związane są z wypracowaniem docelowych rozwiązań obejmujących m.in. zagadnienie ewakuacji. Finalizujemy także zakup sprzętu i wyposażenia do realizacji zadań ochrony ludności na obszarze Gminy Michałowice, obejmującego m.in. modułowe zestawy ratownicze R1, defibrylatory, apteczki plecakowe, opatrunki osobiste itp., które planujemy rozśrodkować z pełnym udziałem jednostek pomocniczych i organizacyjnych gminy Michałowice.

Konkurs SARP na nowe centrum Michałowic

SARP ogłosił dwuetapowy konkurs (studialno-realizacyjny) na zagospodarowanie centrum Michałowic. Niedawno kilka osób zwracało uwagę, że jest to część osiedla o niezbyt atrakcyjnej estetyce i słabej urbanistyce. Konkurs ma pomóc to zmienić.

Prace będą przebiegać w następujących etapach:

Etap IA – część studialna - opracowanie koncepcji urbanistycznej rewitalizacji centrum Michałowic, obejmującej kierunki rozwoju oraz możliwości przekształceń istniejącej zabudowy, układu komunikacyjnego i przestrzeni publicznych.

Etap IB – część realizacyjna - przygotowanie koncepcji architektonicznej budynku Centrum Aktywności Lokal-

nej (działki nr 1327/7, 1328, 1324; obręb Michałowice Osiedle 0005) wraz z zagospodarowaniem terenu.

Etap II - rozwinięcie koncepcji urbanistyczno-architektonicznej z Etapu I – bardziej szczegółowe opracowanie zarówno otoczenia, jak i samego budynku.

Nowy budynek Centrum Aktywności Lokalnej będzie miejscem spotkań, wydarzeń i integracji mieszkańców – może stać się „sercem” naszej lokalnej społeczności. Dodatkowo będzie mógł pełnić funkcję schronienia w sytuacjach kryzysowych.

Termin składania opracowań studialnych (część I): wersja elektroniczna: 6 lutego 2026 r. do godz. 15:00, natomiast wersja fizyczna: 10 lutego 2026 r. do godz. 15:00

Termin składania prac konkursowych (część II): wersja elektroniczna: 8 maja 2026 r. do godz. 15:00; wersja fizyczna: 12 maja 2026 r. do godz. 15:00

Ogłoszenie wyników: 25 maja 2026 r.

Szczegółowe informacje : <https://sarp.warszawa.pl/konkurs-sarp-nr-1083/>

Wprowadzamy nową organizację ruchu w gminie Michałowice (od 1 stycznia 2026 r.)

Od 1 stycznia 2026 roku w gminie Michałowice wprowadzamy nową organizację ruchu drogowego. Naszym celem jest zwiększenie bezpieczeństwa, uspokojenie ruchu oraz uporządkowanie oznakowania, tak aby korzystanie z dróg było wygodniejsze i bardziej czytelne.

CAŁA GMINA

Ograniczenie ruchu tranzytowego ciężarówek

- przez gminę nie będą przejeżdżać pojazdy ciężarowe bez celu podróży na jej terenie

Wjazd pojazdów ciężarowych tylko z uprawnieniem

- zgoda wydana przez Urząd Gminy Michałowice lub
- dokument przewozowy z adresem dostawy w gminie lub
- dokument potwierdzający prowadzenie działalności gospodarczej na terenie gminy

GRANICA, KOMORÓW OSIEDLE, KOMORÓW-WIEŚ I NOWA WIEŚ

Strefa „tempo 30”

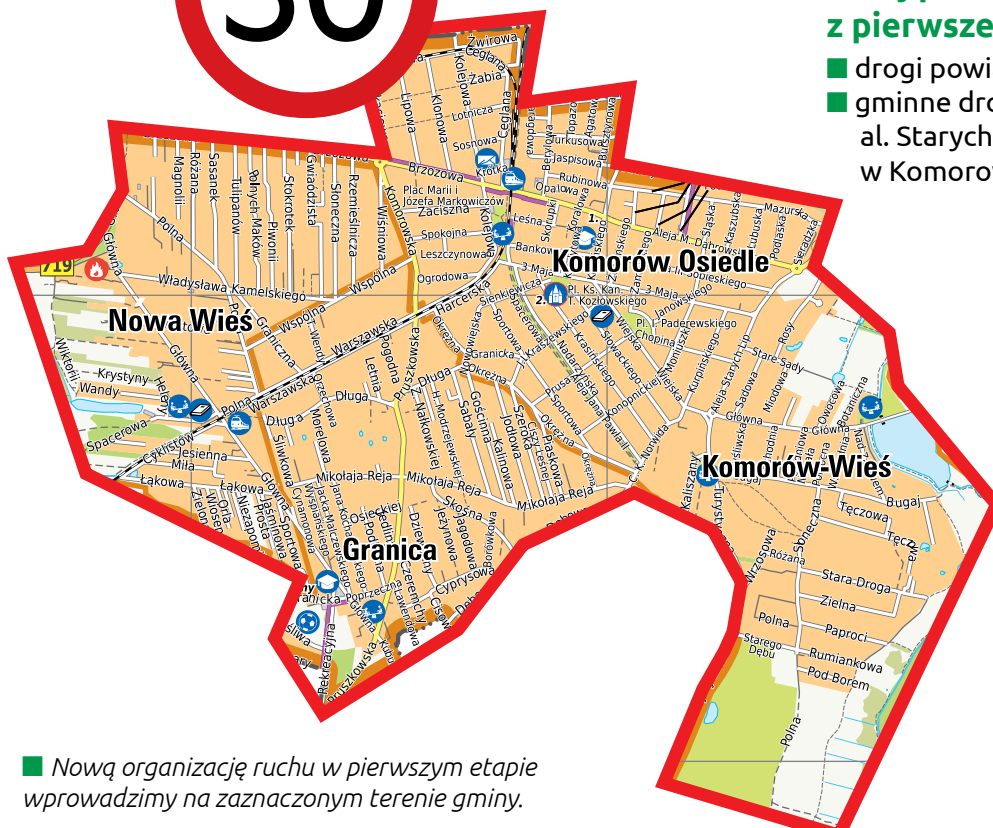
- wprowadzenie ograniczenia prędkości do 30 km/h na większości gminnych dróg

Skrzyżowania równorzędne

- wewnątrz miejscowości większość skrzyżowań będzie równorzędna – zasada „prawej ręki”
- znikną niektóre znaki ostrzegawcze

Dalej pozostaną z pierwszeństwem przejazdu:

- drogi powiatowe
- gminne drogi główne m.in: al. Starych Lip i ul. Turystyczna w Komorowie-Wsi

■ Nową organizację ruchu w pierwszym etapie wprowadzimy na zaznaczonym terenie gminy.

Ruszyła rozbudowa drogi 719, będzie sygnalizacja świetlna i chodnik w kierunku Pruszkowa

4 listopada 2025 Firma Strabag rozpoczęła prace budowlane w pasie drogowym drogi wojewódzkiej nr 719 na odcinku od ulicy Głównej do ulicy Brzozowej w Nowej Wsi.

W pierwszym etapie inwestycji prowadzone będą roboty przygotowawcze związane z przygotowaniem terenu pod budowę. Zatem nie przewiduje się istotnych utrudnień w ruchu na drodze wojewódzkiej. Sporydycznie mogą wystąpić krótkotrwałe utrudnienia związane z wjazdem i wyjazdem pojazdów oraz maszyn z terenu budowy, jednak nie planuje się wygrożeń zawężających przekrój jezdni 719.

Na skrzyżowaniu z ulicą Główną zostaną wykonane odwodnienie, chodnik do ul. Brzozowej, nowe oświetlenie, a także lewoskręt i sygnalizacja świetlna. Prace potrwać do sierpnia 2026 roku.

Jedź, ale nie szalej

Czy jest możliwe, abyśmy sami zadbali o swoje bezpieczeństwo i szanowali się na drodze?

Myślę, że jest, choć droga do tego daleka i ... nieprędko ..

W okresie od 25 sierpnia do 2 grudnia 2025 r. w ramach działań policji 12-krotnie ustawiano policyjny punkt pomiaru prędkości na ul. Komorowskiej w Pęcicach Małych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono 183 przypadki przekroczenia dopuszczalnej prędkości:

- 130 razy przekroczono prędkość do 20 km/h
- 51 razy miało miejsce przekroczenie prędkości do 30 km/h
- 1 raz - przekroczenie prędkości do 40 km/h – 1 przypadek, i
- 1 raz przekroczenie prędkości do 50 km/h

Do dnia sporządzenia informacji wobec 82 kierowców wszczęto postępowanie mandatowe. Nałożone man-

daty opiewają łącznie na 15 500 zł.

Nie jest prawdą, że niebezpieczne sytuacje są powodowane przez kierowców tranzytowych. Około połowa mandatów została wystawiona mieszkańcom naszej gminy

Powyższe dane pochodzą z bieżącego monitoringu bezpieczeństwa w ruchu drogowym na terenie naszej gminy.

Postępowania mandatowe będą kontynuowane.

Podobnie jak kontrole drogowe. Przypomnę, że finansujemy je z budżetu Gminy jako godziny ponadnormatywne.

Dziękujemy za ostrożność i apelujemy o przestrzeganie ograniczeń prędkości dla bezpieczeństwa wszystkich uczestników ruchu.

Sąsiedzki hałas

Poruszam temat ostatnio podniesiony przez mieszkańców na jednym ze spotkań, czyli jak skutecznie interweniować w sprawie zakłócania ciszy nocnej. Każdy z nas ma prawo do wypoczynku, a cisza nocna zwyczajowo to czas między godz. 22:00 a 6:00.

Zakłócanie ciszy nocnej może mieć różną formę, od głośnej sprzeczki do hałaśliwej imprezy, muzyki. Jest wykroczeniem, karanym w oparciu o art. 51 Kodeksu Wykroczeń.

Aby jednak doszło do skorzystania ze skutecznej interwencji policji, musi istnieć osoba, która rzeczywiście odczuwa uciążliwość, ponieważ ten rodzaj wykroczeń nazywany jest WYKROCZENIEM SKUTKOWYM - jeśli nikt nie czuje się zakłócany, nie ma podstaw do interwencji..

Jak zgłosić interwencję?

Zwrócenie uwagi sąsiadom często wystarczy.

Jeśli problem się powtarza, ZGŁOŚ INTERWENCJĘ pod numerem 112.

W zgłoszeniu podaj: adres, charakter zakłóceń, godziny trwania i to, jak wpływają na Twój spokój (np. uniemożliwiają sen).

Można też zadzwonić bezpośrednio do Komisariatu Policji w Michałowicach: 47 72 46 745 (warto równo-

legle zadzwonić również na 112 – tam pracuje kilka osób jednocześnie, w naszym komisariacie jest tylko 1 dyżurny, który obsługuje zgłoszenia, osoby na miejscu, policjantki i policjantów itp.).

Zawiadomienie można też przesłać mailowo: [komentant.kp-michalowice@ksp.policja.gov.pl](mailto:komen-dant.kp-michalowice@ksp.policja.gov.pl)

Funkcjonariusze policji – w zależności od sytuacji – mogą:

udzielić pouczenia, nałożyć mandat, a w przypadku uporczywego łamania przepisów – skierować wniosek do sądu.

Ważne: aby policja mogła podjąć działania, musi potwierdzić zakłócanie. Jeśli po przyjeździe patrolu hałasu już nie ma, interwencja może zostać uznana za niepotwierdzoną. To może być frustrujące, dlatego w przypadku powtarzających się problemów warto złożyć pisemne zawiadomienie o wykroczeniu w komisariacie.

Tekst przygotowałam po rozmowie z komendant naszego komisariatu, panią Małgorzatą Pietrusiak

Kolejny sukces chóru z Gminy Michałowice

Z wielką przyjemnością informuję, że Komorowskie Towarzystwo Śpiewacze pod batutą Witolda Błaszczyka zdobyło „Złote Pasma” na XI Międzynarodowych Zmaganiach Seniorów w Chóralistyce (Szczecin 2025)..

Nagrodę dla Komorowskie Towarzystwo Śpiewacze przyznano w kategorii a capella za wykonanie utworu dwuchórowego Andrzeja Hakenbergera „Exultate Jubilate”.

Gratulujemy! Mnie rozpięta duma, że taki chór mamy w Gmina Michałowice

To jest kolejny sukces tego chóru, lecz nie jedyny sukces chóru z Naszej Gminy. W tym roku wyróżniono również chór „Czerwone Korale” z Opaczki Kolonii podczas I Mazowieckiego Festiwalu Senioralnych Zespołów Śpiewaczych

„Szlagiery starej Warszawy”, o czym pisaliśmy w poprzednim Informatorze.

Postępy prac w planowaniu przestrzennym gminy Michałowice

Gmina Michałowice prowadzi prace planistyczne: do publicznego wglądu trafiły projekty dwóch miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla Pęcic i Sokołowa, równolegle trwa opracowywanie planu ogólnego dla całej gminy.

W połowie listopada rozpoczęło się publiczne wyłożenie dwóch nowych projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Pierwszy z planów obejmuje okolice cmentarza w Pęcicach i przewiduje m.in. uporządkowanie jego

Teren sporządzania mpzp w rejonie cmentarza w Pęcicach

Obszar okolic cmentarza w Pęcicach

granic, powiększenie jego terenu w kierunku południowym i zachodnim oraz wprowadzenie bardziej korzystnych wskaźników zagospodarowania dla działek położonych wzdłuż ul. Parkowej. Dokument reguluje także przebieg ul. Wąskiej, dzięki czemu porządkuje układ drogowy w tym rejonie.

Tuż obok znajduje się obszar objęty drugim projektem mpzp – „**Pęcice, Sokołów**” część A. To w większości niezagospodarowane tereny położone na południe od rzeki Raszynki, które w przyszłości mogą stanowić atrakcyjne miejsce dla powstawania zabudowy mieszkaniowej, usługowej oraz terenów rekreacji.

Plan ma pomóc wyznaczyć nowe kierunki rozwoju, w tym nowe tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową, jednocześnie chroniąc cenne przyrodniczo obszary oraz dziedzictwo kulturowe – m.in. zabytkowy cmentarz wojskowy i historyczne otoczenie Dworu Polskiego w Pęcicach. Dzięki projektowi możliwe będzie zaplanowanie spójnych, dobrze skomunikowanych terenów pod przyszłe zainwestowanie.

Z dokumentami można zapoznać się do **23 grudnia 2025 r. na stronie BIP Gminy Michałowice** oraz

w Biurze Podawczym Urzędu. W tym samym terminie mieszkańcy mogą składać uwagi do projektu – koniecznie z podaniem swoich danych (imię i nazwisko lub nazwa jednostki organizacyjnej, adres) oraz oznaczenia działki, której uwaga dotyczy. Po zakończeniu konsultacji kolejnym etapem sporządzenia planów będzie rozpatrzenie uwag i wprowadzenie koniecznych zmian w projektach. Ewentualne poprawki będą poddane ocenie pod kątem konieczności ponownych uzgodnień i wyłożenia. Jeśli nie będzie takiej potrzeby, plany będą skierowane do uchwalenia na sesji Rady Gminy Michałowice.

Równoległe z pracami nad miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, Referat Urbanistyki i Planowania Przestrzennego intensywnie **opracowuje projekt planu ogólnego dla całej gminy Michałowice** – wraz z jego uzasadnieniem oraz prognozą oddziaływania na środowisko.

Na początku listopada odbyło się pierwsze robocze posiedzenie Gminnej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej, podczas którego zaprezentowano wstępną wersję dokumentu. Prace są już na tyle zaawansowane, że na przełomie 2025 i 2026 roku planowane jest skierowanie projektu do uzgodnień i opiniowania przez właściwe organy i instytucje.

Kolejnym, niezwykle ważnym etapem będą konsultacje społeczne. To właśnie wtedy mieszkańcy będą mogli zapoznać się z projektem planu ogólnego oraz złożyć swoje uwagi.

Aktualne informacje dotyczące **postępów prac nad planem ogólnym** znajdują się na stronie Biule-

"Pęcice, Sokółów", część A

tynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Michałowice w zakładce *Zagospodarowanie Przestrzenne* ➔ *Plan ogólny gminy* oraz pod Qr kodem.

Teren sporządzania mpzp „Pęcice, Sokółów” cz. A

Teren sporządzania mpzp „Pęcice, Sokółów” cz. A

Wernisaż „Świata mokradeł” oraz dyskusja o roli terenów zielonych w gminie

18 listopada, w sali multimedialnej Urzędu Gminy Michałowice otworzyliśmy wystawę „Świat mokradeł” – wyjątkową prezentację fotografii, obrazów i prac mieszkańców inspirowanych lokalnymi mokradłami oraz dolinami Raszynki i Utraty. Wernisaż połączono z prezentacją nowej ścieżki przyrodniczej „Szlak Kumakowych Mokradeł” oraz otwartą dyskusją o roli terenów zielonych w gminie.

Wystawa, którą otworzyła wójt Małgorzata Pachecka, jest częścią projektu pod tym samym tytułem, którego inicjatorem i zarazem opiekunem jest **Koło Gospodyń Wiejskich „Pęciczanki”**.

Podczas wernisażu zaprezentowano trasę nowo powstałej ścieżki przyrodniczej „Szlak Kumakowych Mokradeł”. Uczestnicy mieli okazję poznać szczegółową lokalizację pięciu punktów widokowych – wierzbowa dróżka, zielony mostek, rozlewiska, kumakowy stawik, pradolina Utraty – a także propozycje ich aranżacji. Ścieżka ma na celu umożliwić mieszkańcom oraz gościom lepsze poznanie bogactwa przyrodniczego okolicznych mokradeł, a także promocję aktywnej rekreacji na świeżym powietrzu. Dbając jednocześnie o to, aby mokradła i jej mieszkańcy byli jak najmniej narażeni i możliwie najmniej odczuli działania człowieka.

Ważnym punktem programu była otwarta dyskusja dotycząca roli mokradeł oraz terenów zielonych w gminie Michałowice. Uczestnicy poruszali tematy związane z zagospodarowaniem obszarów mokradeł i lasów, ich znaczeniem dla środowiska naturalnego oraz wpływem na życie lokalnej społeczności. Zwracano uwagę na konieczność ochrony unikalnych ekosystemów mokradeł, które pełnią funkcje retencyjne, filtracyjne i są schronieniem dla wielu gatunków roślin oraz zwierząt. Podkreślono również ich walor edukacyjny i rekreacyjny dla mieszkańców gminy.

Ogromny wysiłek społeczny na

rzecz ochrony przyrody, którym bez wątpienia jest projekt „Świat mokradeł” jest częścią działań, które toczą się w gminie Michałowice – mówiła podczas dyskusji wójt Małgorzata Pachecka. W grudniu 2023 roku rada gminy Michałowice przyjęła uchwałę o utworzeniu parku krajobrazowego na terenie naszej gminy. Aktualnie zostały zakończone prace nad przygotowaniem wniosku o utworzenie parku krajobrazowego i po jego weryfikacji zostanie on przedłożony do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego. Jeżeli podjęta zostanie pozytywna decyzja to kolejnym etapem będzie podjęcie uchwał przez radę gminy Michałowice oraz sejmik woj. mazowieckiego, dzięki którym nasza gmina ponownie stanie się pionierem na Mazowszu, ponieważ od wielu lat żaden park krajobrazowy na terenie Mazowsza nie został powołany.

Wernisaż i towarzysząca mu wystawa są przykładem inicjatywy integrującej mieszkańców naszej gminy wokół wspólnej troski o środowisko. Poprzez zaangażowanie w tworzenie prac oraz prowadzenie otwartej dyskusji o przyszłości terenów zielonych, wydarzenie realnie przyczynia się do budowania świadomości ekologicznej i przypomina, że ochrona i promocja mokradeł to inwestycja w przyszłość kolejnych pokoleń.

Podsumowanie działań proekologicznych i klimatycznych gminy Michałowice

Zdobycie tytułu „Zielonego Orła Rzeczypospolitej” to dla Gminy Michałowice ogromne wyróżnienie i dowód na to, że nasze działania na rzecz środowiska naprawdę mają znaczenie. Nagroda ta pokazuje, że dzięki konsekwencji, odważnym decyzjom i wspólnej pracy mieszkańców oraz samorządu możemy realnie zmieniać naszą gminę na lepsze.

W ostatnich latach postawiliśmy na zielone inwestycje, ochronę mokradeł, rozwój terenów rekreacyjnych, odnawialne źródła energii, ekologiczny transport oraz edukację – wszystko po to, by żyło się tu zdrowiej, nowocześniej i bliżej natury. Dzięki temu w Michałowicach rośnie nie tylko liczba drzew i zielonych miejsc, ale także świadomość ekologiczna mieszkańców.

Poniżej prezentujemy najważniejsze działania z lat 2021–2024, które sprawiły, że nasza gmina stała się liderem w ochronie środowiska i zdobyła zasłużonego „Zielonego Orła Rzeczypospolitej”.

ZIELEŃ I OCHRONA ŚRODOWISKA

W ostatnich latach Gmina Michałowice posadziła ponad 2300 drzew i 55 000 krzewów, znacząco zwiększając udział zieleni w przestrzeni publicznej. Powstały nowe tereny zielone o łącznej powierzchni ponad 1 000 m² w formie tzw. lasów Miyawaki – obejmujących ponad 1 000 drzew i krzewów 40 gatunków oraz 750 roślin runa leśnego. Są to samoregulujące się ekosystemy, które poprawiają jakość gleby, zwiększają bioróżnorodność, nie wymagają podlewania i stanowią naturalną barierę przed hałasem i zanieczyszczeniami.

Gmina dąży do zachowania jak największej powierzchni terenów zielonych. Jednym z priorytetów jest nabycie 15 ha tzw. Kumakowych Mokradeł – cennego przyrodniczo obszaru pełniącego funkcję naturalnego rezerwuaru wody. Prowadzone są działania na rzecz utworzenia parku krajobrazowego, który objąłby ochroną znaczny fragment terenów o wyso-

kiej wartości ekologicznej. Wójt zabiega również o powstanie lasów społecznych w gminie i regionie.

Zagospodarowano tereny nad akwenami w Michałowicach i Komorowie, powiększono park w Regulach o ponad 1 ha, utworzono nowe skwery zielone, a także wykonano liczne nasadzenia wzdłuż dróg – szpalery drzew i rośliny wieloletnie.

Gmina uczestniczy w międzynarodowym projekcie Soil Tribes (25 partnerów z 7 krajów), którego celem jest ochrona i regeneracja gleb. Bierze także udział w projekcie „Zielone Pierścienie Miast”, służącym ochronie terenów zielonych, rolnych i wodnych wokół Warszawy.

Co roku organizowany jest Piknik Ekologiczny,

a także Rajd Rowerowy promujący transport niskoemisyjny. Gmina była organizatorem Debaty o Hałasie oraz ogólnopolskiej konferencji „Ochrona przyrody i metody jej wspierania w samorządzie terytorialnym”.

PROGRAMY DOTACYJNE

Realizowane są cztery autorskie programy wspierające mieszkańców w działaniach proekologicznych:

- Lokalny Program Piecowy – likwidacja 332 źródeł ciepła opalanych węglem; nakłady ponad 2,17 mln zł.
- Wodołapacz – wsparcie montażu systemów retencji wody; skorzystało ponad 700 gospodarstw domowych.
- Kompostownik – dofinansowanie zakupu lub budowy kompostowników przydomowych ograniczających ilość bioodpadów.
- Usunąć azbest – usunięto ponad 16 800 m² płyt azbestowo-cementowych z dachów budynków.

Działania te uzupełniają punkt konsultacyjny programu „Czyste Powietrze”, gdzie mieszkańcy mogą uzyskać bezpłatną pomoc przy składaniu wniosków, także do programów „Mój Prąd” i „Moje Ciepło”.

EDUKACJA I POWIETRZE

Na terenie gminy działa 11 czujników pomiaru pyłów PM_{2,5} i PM₁₀, a dane są prezentowane na tablicach LED i ekranach w szkołach. Gmina prowadzi systematyczną edukację ekologiczną – organizuje pikniki, warsztaty, konkursy i kampanie prośrodowiskowe. Uczestniczy również w projekcie „Mazowsze bez smogu”.

Program „Działamy dla klimatu” obejmował działania edukacyjne i inwestycyjne w szkołach. Powstały ogródki dydaktyczne, ścieżki przyrodnicze, poidełka dla ptaków, stacje meteorologiczne, zegary słoneczne oraz tablice i kostki wiedzy wykorzystywane podczas „żywych lekcji przyrody”. Na program przeznaczono blisko 4 mln zł.

INFRASTRUKTURA

W latach 2020–2024 w rozwiązania proekologiczne w szkołach, świetlicach i przedszkolach publicznych zainwestowano ponad 14,6 mln zł. Obejmowało to

montaż paneli fotowoltaicznych, pomp ciepła, automatycznych systemów ogrzewania i wentylacji, zielonych dachów, instalacji retencji wody, izolacji termicznej oraz oświetlenia LED.

Gmina konsekwentnie wdraża rozwiązania przyjazne środowisku i dba o efektywność energetyczną infrastruktury publicznej. Od 2022 roku wymieniono 474 oprawy sodowe na nowoczesne i energooszczędne oprawy LED. Obecnie ontowane są oprawy wyposażone w złącze typu Zhaga, umożliwiające inteligentne sterowanie oświetleniem. Nowe linie oświetleniowe projektowane są w technologii LED z wykorzystaniem nowoczesnych kabli zasilających i z uwzględnieniem zasad ochrony ciemnego nieba – ograniczając tzw. „zaśmiecanie światłem”. Gmina przeznaczyła na nowe oświetlenie uliczne ok. 3,9 mln zł, a na wymianę opraw sodowych – ok. 1 mln zł.

Wybudowaliśmy parkingi Park&Ride w Michałowicach i Komorowie oraz 9 km ścieżek pieszo-rowerowych o wartości ok. 10 mln zł.

Gmina posiada dwa autobusy elektryczne (wartość 4,4 mln zł), a w zasobach urzędu znajdują się auta

i skutery elektryczne. Na terenie gminy działa 7 ładowarek do samochodów elektrycznych. Dofinansowuje także transport zbiorowy – WKD i busiki hybrydowe.

Powstały grupy wolontariackie: Ekobrygada, sprzątająca porzucone śmieci, KWG Pęcizanki, działająca na rzecz Kumakowych Mokradeł, oraz ABC – organizacja wspierająca czystość rzek i ochronę terenów cennych przyrodniczo. Wspólnie prowadzone są liczne akcje proekologiczne.

PRZYKŁADOWE DZIAŁANIA Z MIESZKAŃCAMI

W ramach Narady o klimacie odbyła się obywatelska debata dotycząca kierunków działań proekologicznych. Uczestniczyło w niej 425 mieszkańców, a wyłoniła grupa robocza wraz z ekspertami opracowała rekomendacje przekazane władzom gminy.

To za nami, a przed nami kolejne wyzwania i projekty, które z pewnością będą wzmacniać zielony charakter gminy Michałowice. Chcemy dalej działać konsekwentnie i wspólnie szukać rozwiązań, by nasza gmina była jeszcze bardziej przyjazna przyrodzie i środowisku, a tym samym lepszą do życia.

Narada o klimacie

Czas na prawdziwą reformę lasów: cztery drogi dla polskiego leśnictwa

W czasie świątecznego wypoczynku polecamy lekturę niezwykle wartościowego tekstu prof. Kazimierza Rykowskiego, leśnika i humanisty, zatytułowanego „Stanowisko w sprawie reformowania gospodarki leśnej”. Autor w klarowny i mądry sposób wyjaśnia, dlaczego przyszłość naszych lasów wymaga nowego podejścia oraz głębszego zrozumienia tego, jak funkcjonują ekosystemy. Im więcej wiemy, tym lepiej potrafimy zadbać o Las Komorowski i Las Chlebowski. Co ważne, nie jesteśmy w tych dążeniach osamotnieni – aż 74% Polaków popiera zmiany w sposobie zarządzania lasami.

W sprawie reformowania gospodarki leśnej

prof. dr hab. inż. Kazimierz Rykowski

Nie jest reformą gospodarki leśnej wyznaczanie tzw. „lasów społecznych”, lub „nadleśnictw puszczańskich”, wyszukiwanie „starolasów”, czy ustanawianie „100 rezerwatów na 100-lecie”. Powyższe decyzje mają charakter reaktywny nie systemowy. Reformowanie gospodarki leśnej powinno nadać kierunek i stworzyć nową podstawę nauczania zawodu oraz szerokiej edukacji leśnej, wskazać kierunek zmian w strukturze zarządzania, sformułować wizję i określić misję gospodarki leśnej, nadać charakter głównym

dokumentom, którymi kierują się operacje leśne.

Przez dwa wieki gospodarka i nauki leśne unifikowały, upraszczały, ujednolicały lasy żeby intensyfikować produkcję, ułatwiać prace i zmniejszać koszty. Na tej drodze uzyskano ponad 2,5-krotne zwiększenie użytkowania lasów. Narzędziem i obiektem tego działania nie był las, jako ekosystem, ale drzewostany. Z pomiarów drzewostanów, liczonych w m³, powstały podstawowe narzędzia planowania leśnego, główne parametry zarządzania, które są także miarą operacji leśnych. Tak stworzono homogeniczne leśnictwo drzewostanowe, które jest praktykowane według tych samych instrukcji i zasad na obszarze ponad 1/4 kraju.

Prace nad Narodowym Programem Leśnym (NPL) podjęto z rekomendacji Komisji Leśnej FAO na wniosek ministra odpowiedzialnego za lasy w rządzie Premiera Donalda Tuska w 2012 roku. Chodziło o stworzenie perspektywy do 2080 roku dla całego sektora leśno-drzewnego i ochrony przyrody w lasach. W pracach wzięło udział 193 ekspertów z różnych dziedzin, z 45 instytucji i organizacji związanych leśnictwem, przemysłem drzewnym, ochroną przyrody, samorządami, edukacją, kulturą, sztuką, związkami wyznaniowymi. Dorobek 8 paneli ekspertów (klimat, ochrona, wartość, dziedzictwo, rozwój, organizacja, współdziałanie, nauka) w postaci 298 rekomendacji końcowych został opublikowany w Instytucie Badawczym Leśnictwa. Dalszych prac zaniechano wraz ze zmianą rządu w 2016 roku.

Powoływanie w 2025 roku „Zespołu” wraz z „Grupami tematycznymi” do spraw reformowania gospodarki leśnej jest rozpraszaniem wysiłków, stratą czasu, ruchem wstecz. W ten sposób powiela się urzędnicze schematy tworząc pozory aktywności. Jest to powtórzeniem „paneli ekspertów” z lat 2012-2015 i „stolików” z lat 2024-2025. W tym stylu możemy przygotowywać martwe dokumenty, które każda następna władza, będzie kontestować i zaczynać wszystko od zera.

Wobec braku kontynuacji prac nad NPL, wobec niezgodzonych stanowisk, co do kształtu przyszłej gospodarki leśnej w ramach spotkań ONoL, jak również niejasnych celów i metod pracy powołanego w 2025 r. „Zespołu” do spraw rozwoju leśnictwa, chciałbym przedstawić, jako udział w pracach „Zespołu” i jego członek oraz koordynator prac w latach 2012-2016, syntetyczne, własne stanowisko w oparciu o materiały z paneli dyskusyjnych oraz sformułowane wówczas rekomendacje do dalszych prac nad NPL.

Pojęcia takie, jak „trwale zrównoważona wielofunkcyjna gospodarka leśna” lub „leśnictwo wielofunkcyjne”, w znaczeniu stosowanym w dokumentach LP i publikacjach leśnych, budzi wątpliwości logiczne (trwała równowaga w przyrodzie jest niemożliwa, a dla gospodarki oznacza brak rozwoju) i merytoryczne (wielofunkcyjne są lasy, a nie operacje leśne). W związku z odwróceniem priorytetów w społecznym wartościowaniu lasów i rosnącą presją ochrony, wobec zmian globalnych i roli lasów w tym procesie, wielofunkcyjne leśnictwo rozumiane jako hodowla lasów wielofunkcyjnych, traci sens. Nie da się w tym samym czasie i miejscu jednocześnie prowadzić eksploatacji, chronić biologicznej różnorodności i organizować „kąpieli leśnych”. Potrzebne są rozwiązania systemowe z perspektywą stosowną do długowieczności lasów. Konieczne jest wprowadzenie systemu leśnictwa zróżnicowanego i przywrócenie właściwego sensu pojęciu „wielofunkcyjna gospodarka leśna”. Chodzi o wykorzystanie, bez ideowego skrępowania, naturalnych potencjałów ekosystemów leśnych oraz sprostanie zróżnicowanym społecznym oczekiwaniom. Leśnictwo zróżnicowane to rozwój określonych funkcji, lub grup funkcji lasów, w określonym celu, miejscu i czasie, według adekwatnych do tego zasad i instrukcji. Odpowiada

to cybernetycznej, uniwersalnej zasadzie zarządzania, sformułowanej przez Rossa Ashby’ego: „Tylko różnorodność może kontrolować różnorodność”¹. W kierunku różnicowania gospodarki leśnej, wydaje się zmierzać leśnictwo europejskie, którego metaanalizy dokonał międzynarodowy 43 osobowy zespół naukowy w publikacji z 2025 r.² Kluczem do reformowania gospodarki leśnej jest jej wielofunkcyjność, a zmiany mogą następować według następujących modeli (typów leśnictwa).

1. Leśnictwo rezerwatowe

Opis: Las pozostaje poza oddziaływaniem gospodarki leśnej; natura sama reguluje rytm przemian i buduje własne preferencje; Taka decyzja jest decyzją gospodarczą – las staje się źródłem wiedzy, obiektem referencyjnym dla działań gospodarczych, stanowi archiwum naturalnych zjawisk i procesów, przechowalnią genów. Rolą leśnictwa rezerwatowego jest tworzenie i zachowanie sfery wartości nierynkowych, niematerialnych, jest obszarem naturalnych zakłóceń i ich spontanicznej regeneracji, wolnym od zakłóceń z tytułu interwencji gospodarczych i likwidacji szkód.

Lokalizacja np.: najcenniejsze przyrodniczo siedliska (np. puszcze reliktowe, grądy, olsy), fragmenty starodrzewów o wysokiej bioróżnorodności.

Zasada: pełna ochrona procesów naturalnych, bierna ochrona wszystkich elementów ekosystemu.

Powiązania: w miarę możliwości unikanie tworzenia wysp, tworzenie natomiast sieci (korytarze ekologiczne).

Funkcja społeczna: miejsca edukacji i badań naukowych, kwalifikowanej turystyki, oraz kontemplacji i refleksji.

2. Leśnictwo ekosystemowe

Opis: Las/ekosystem traktowany jako wspólnota, gdzie gospodarka wykorzystuje i wspiera naturalne procesy i nie podporządkowuje drzewostanów funkcjom produkcyjnym. Elastyczne, adaptacyjne gospodarowanie z zachowaniem dóbr materialnych i usług ekosystemowych. Zagospodarowanie cięciami ciągłymi lub rębniami złożonymi, dominacja odnowień naturalnych, uzu-

¹ Ashby, W. R., 1958: „Requisite Variety and Its Implications for the Control of Complex Systems”, *Cybernetica*, 1(2), 83–99.

² Thomas A. Nagel, et al., 2025: Can triad forestry reconcile Europe’s biodiversity and forestry strategies? A critical evaluation of forest zoning. *Ambio*, 2025, 54:632–641.

pełnianych siewem, incydentalnie sadzenie; ochrona hybrydowa bierna/czynna i raczej relacji nie obiektów; ingerencja minimalna w ramach i sukcesji naturalnej. Poznawczo to lekcja współistnienia, harmonii i wzajemnych powiązaniach poziomów troficznych;

Lokalizacja np.: otulina rezerwatów i parki krajobrazowe; lasy górskie na stokach, lasy wododziałowe i źródłiskowe,

Zasada: użytkowanie podporządkowane ochronie ekosystemów i funkcji retencyjnej glebo- i wodochronnej.

Powiązania: „las społeczne” wokół osiedli, miast, wsi, ośrodków wypoczynku, miejsca historyczne, miejsca rekreacji, terapii, integracji człowieka z przyrodą.

3. Leśnictwo surowcowe/ drzewostanowe (dzisiejsze)

Opis: Las jest zasobem, obiektem gospodarczym, przedmiotem zabiegów wzmagających produkcję drewna (sztuczna selekcja, cięcia pielęgnacyjne, ochrona czynna. Jest przedmiotem planowania, użytkowania, podlega pomiarom efektywności i opłacalności.

Lokalizacja: większość dzisiejszych lasów gospodarczych; siedliska średniej jakości, nie kluczowe dla ochrony przyrody, zalesianie.

Zasada: planowe użytkowanie drewna z zachowaniem reżimów odnowienia sztucznego, ochrony siedlisk, gleb i wód.

Funkcja społeczna: główne źródło zapewniające podaż drewna jako odnawialnego surowca, przy zachowaniu zasad tzw. zrównoważonego rozwoju, utrzymanie zatrudnienia, współpraca z ZUL.

4. Leśnictwo plantacyjne/ klonalne (agroleśnictwo ?)

Opis: Las techniczny, o maksymalnym przyroście drewna, korzystający z selekcji, z intensywnych tech-

nologii uprawowych, chroniony czynnie przed owadami, chorobami i zwierzyną.

Lokalizacja: produkcja drewna poza lasem, grunty porolne, siedliska ubogie, np. bory sosnowe, tereny przekształcone - rekultywacje, obszary przemysłowe, obrzeża kompleksów leśnych, zadrzewienia śródpolne,

Zasada: selekcja ilościowa, stosowanie potomstw drzew najlepiej przyrastających, monokultury klonalne (w przyszłości nie można wykluczyć GMO), szybko rosnące gatunki (np. topola, modrzew, dąglezja, świerk); cykle krótkie (20–40 lat), wysoka intensywność pielęgnacji, uprawy i ochrony czynnej, zachęty dla przemysłu do tworzenia własnych baz surowcowych. Poznawczo to najbardziej redukcyjny model gospodarki leśnej, ale zarazem ten, który, może odciążyć inne lasy od presji surowcowej.

Nie jest to leśnictwo separacyjne, ale propozycja gospodarki leśnej zróżnicowanej, komplementarnej, nawet w obrębie jednego nadleśnictwa.

Ponadto należy:

1. Uzgodnić hierarchię dokumentów, które tworzą ramy funkcjonowania leśnictwa w Polsce: (1) Narodowy Program Leśny, (2) Polityka Leśna Państwa, (3) Ustawa o lasach albo Prawo Leśne, (4) Statut PGLLP, (5) dokumenty techniczno-gospodarcze.
2. Podjąć prace nad nową Polityką Leśną Państwa.
3. Podjąć prace nad nową Ustawą o lasach lub Prawem Leśnym.
4. Powołać zespoły do opracowania nowych, zróżnicowanych instrukcji i zasad dedykowanych typom gospodarki leśnej.
5. Uzupełnić skład Zespołu o organizacje i stowarzyszenia społeczne pozarządowe.
6. Wyznaczyć „mapę drogową” i terminy osiągnięcia etapów tworzenia NPL

Wykno, 8. X. 2025

Nie wylewaj, zlewaj – skorzystaj z olejomatu!

Okres świąteczny, to czas wzmożonego gotowania. Na stołach pojawiają się ryby, pierogi i mięsa, które wymagają smażenia. To właśnie w tym okresie w naszych kuchniach gromadzi się najwięcej zużytego oleju i tłuszczu. Niestety, wylanie go do zlewu czy wyrzucanie do kosza prowadzi do poważnych problemów: zatykania instalacji sanitarnych, zanieczyszczania innych frakcji odpadów oraz obciążania środowiska.

Dzięki olejomatom działającym w naszej gminie od ubiegłego roku mieszkańcy mogą w prosty sposób oddawać zużyty olej spożywczy, który trafia do ponownego wykorzystania, m.in.: w produkcji biopaliw, kosmetyków i ekologicznych smarów. Każda oddana przez Państwa butelka to realna korzyść dla środowiska i kanalizacji w naszej gminie.

Aby zachęcić mieszkańców do korzystania z olejomatów także w nadchodzącym okresie świątecznym, przypominamy, jak proste jest całe działanie i gdzie znajdują się urządzenia.

- Pobieramy aplikację i tworzymy konto użytkownika.
- Podchodzimy do olejomatu i skanujemy kod QR, aby odebrać butelkę o szerokim wlewie.
- Napęlniamy ją w domu zużytym olejem spożywczym.
- Wracamy do olejomatu, ponownie skanujemy kod QR i oddajemy pełną butelkę.
- Otrzymujemy punkty, które można wymienić podczas corocznej akcji „Olej zdasz, drzewko masz”.

Olejomaty znajdują się w trzech lokalizacjach wygodnych dla mieszkańców:

- na terenie PSZOK w Regułach,
- przy ul. Kuchy w Regułach, vis-à-vis Urzędu Gminy Michałowice,
- przy parkingu przy ul. Ceglanej 1 w Komorowie.

To rozwiązanie jest naprawdę proste i praktyczne w realizacji. Wystarczy przy okazji spaceru, zakupów, wizyty w urzędzie czy odbierania przesyłki podejść do urządzenia i wykonać kilka prostych kroków.

Wykład „Dyskretny wróg - wpływ zanieczyszczeń powietrza na zdrowie”

14 listopada, w Dniu Czystego Powietrza, w sali multimedialnej Urzędu Gminy Michałowice odbyło się spotkanie poświęcone wpływowi zanieczyszczeń powietrza na zdrowie. Wydarzenie było częścią działań edukacyjnych dla seniorów realizowanych w ramach projektu „Mazowsze bez smogu”, które również wpisują się w politykę senioralną prowadzoną w gminie Michałowice w ramach Michałowickiego Uniwersytetu Otwartego Wszelkiego Wieku. Towarzyszyła mu również ekspozycja mobilnych płuc – instalacji edukacyjnej Polskiego Alarmu Smogowego, które stanęły przed urzędem już dwa tygodnie wcześniej. Instalacja w prosty i sugestywny sposób pokazuje, czym naprawdę oddychamy, przypominając, że codzienne wybory mają znaczenie dla naszego zdrowia i samopoczucia. Tego dnia rozstrzygnięto również konkurs „Odetchnij pięknem”.

Wśród gości zainteresowanych tematyką zdrowotną oraz ochroną środowiska znaleźli się m.in. wójt Małgorzata Pachecka, a także poseł na sejm Piotr Kandyba.

Głównym punktem programu był wykład poprowadzony przez dr. hab. n. med. Tadeusza Marię Zielonkę – specjalistę chorób płuc i chorób wewnętrznych, wykładowcę Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego oraz założyciela koalicji lekarzy i naukowców na rzecz zdrowego powietrza.

Dr Zielonka w swoim wystąpieniu szczegółowo omówił problematykę zanieczyszczenia powietrza, wskazując na jego negatywny wpływ na zdrowie ludzi. Przedstawił najnowsze badania dotyczące skutków oddychania powietrzem o podwyższonym stężeniu pyłów i gazów, takich jak dwutlenek azotu czy pyły zawieszone PM_{2,5} i PM₁₀. Podkreślił, że zanieczyszczenia powietrza przyczyniają się do rozwoju nie tylko chorób układu oddechowego, sercowo-naczyniowego, ale także mogą zwiększać ryzyko nowotworów oraz przedwczesnych zgonów.

Konkurs fotograficzny

Integralną częścią spotkania było rozstrzygnięcie konkursu fotograficznego „Odetchnij pięknem”. Nagrodzone prace wyróżniały się nie tylko walorami artystycznymi, ale także przesłaniem zachęcającym do dbania o czystość powietrza i otaczającej nas przyrody.

Zwycięzczynią konkursu została Hanna Suliga, 2. miejsce zajął Bartosz Duczmal, a 3. Krzysztoń Suliga.

Po części oficjalnej uczestnicy mieli możliwość rozmowy z ekspertem, zadawania pytań dotyczących ochrony zdrowia przed zanieczyszczeniami oraz skorzystania z konsultacji dotyczących programu „Czyste Powietrze”.

Wydarzenie współfinansowane przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021–2027.

Zakończenie ekspozycji „mobilnych płuc”

27 listopada zakończyliśmy ekspozycję „mobilnych płuc” Polskiego Alarmu Smogowego, które przez ostatni miesiąc przyciągały uwagę mieszkańców odwiedzających Urząd Gminy Michałowice.

I choć liczyliśmy, że pozostaną śnieżnobiałe, płuca zabarwiły się na szaro. To jednak nie świadczy o braku efektów, ale o skali wyzwania, z którym mierzą się wszystkie gminy w Polsce. Dlatego w naszej gminie podejmujemy regularne i przemyślane działania na rzecz poprawy jakości powietrza.

W latach 2018–2025 wymieniliśmy 341 „kopciuchów”, prowadzimy gminny punkt konsultacyjny programu Czyste Powietrze, realizujemy liczne akcje edukacyj-

ne i podejmujemy wiele innych działań wspierających mieszkańców. Każdy krok ma znaczenie - i będziemy je stawiać dalej.

Ile kosztuje nas oddychanie zanieczyszczonym powietrzem?

Wiemy już, jakie koszty zdrowotne ponosimy my, oddychając złej jakości powietrzem. A co to oznacza dla naszego kraju – w kontekście zdrowia, ale też finansów? Co Pana zdaniem musiało by się zmienić, aby sytuacja się poprawiła?

Niestety, w Polsce nie są liczone koszty zdrowotne i nie wiemy, ile nieobecności w pracy wynika z narażenia na zanieczyszczone powietrze, ile mamy z tego powodu hospitalizacji czy zgłoszeń do szpitalnych oddziałów ratunkowych, a także ilu wizyt u lekarza rodzinnego uniknęlibyśmy, zmniejszając stopień zanieczyszczenia. Nie wiemy, o ile mniej wydalibyśmy na leki, gdyby jakość powietrza w Polsce była lepsza. Nie wiemy, ilu rent inwalidzkich nie trzeba by wypłacać, gdyby poprawiła się sytuacja w tym względzie.

Stopień niewiedzy w tym zakresie jest zatrważający. W innych krajach problemy te są definiowane, a koszty planowanych, a następnie realizowanych interwencji starannie liczone. Podstawą programów naprawczych

Dr Tadeusz Maria Zielonka

musi być znajomość realnych kosztów. Działania na rzecz czystości środowiska przekładają się na konkretne korzyści finansowe w następstwie zmniejszenia obciążenia zdrowotnego. A zatem rzetelna wiedza w tym zakresie uświadomiłaby rządzącym, że działania ograniczające emisję zanieczyszczeń powietrza to nie wydatek, ale zysk wynikający z realnego, często natychmiastowego, a nie odległego, zmniejszenia obciążeń zdrowotnych i związanych z tym wydatków. Niestety, w Polsce decydenci stale liczą jedynie koszty bezpośrednie, a bez włączenia kosztów pośrednich nie będzie możliwa globalna ocena interwencji.

Potrzebna jest znacząca zmiana podejścia do liczenia kosztów i przeprowadzenie gruntownej wszechstronnej analizy, która ujawni, że nie opłaca się palenie węglem, a nawet innymi mniej emisyjnymi kopalinami. W tym celu trzeba jednak zsumować globalne, a nie tylko bezpośrednie koszty. Bardzo ważna jest zatem zmiana sposobu myślenia, a to zawsze jest bardzo trudne.

Sezon grzewczy – zadbaj o bezpieczeństwo!

Sezon grzewczy trwa w pełni, a wraz z nim rośnie ryzyko pożarów i zatrucia tlenkiem węgla. Piece pracują bez przerwy, dlatego każde zaniebanie w czyszczeniu kominów czy sprawności instalacji może prowadzić do tragedii. Regularne kontrole, czyszczenie kominów oraz montaż czujników tlenku węgla to najprostszy sposób, aby chronić życie swoje i bliskich.

Tlenek węgla – czad – to bezwonny i niewidoczny gaz, który powstaje podczas niepełnego spalania. Jego obecność trudno wykryć, a pierwsze objawy zatrucia często przypominają przeziębienie. Dlatego sprawne urządzenia grzewcze i drożne przewody kominowe są podstawą bezpiecznego domu. Nawet niewielkie zaniebania – brak wentylacji, zapchany komin czy uszkodzony piec – mogą doprowadzić do gromadzenia się czadu i stworzyć śmiertelne zagrożenie.

Wprowadzona w ubiegłym roku nowelizacja rozporządzenia MSWiA nakłada obowiązek stosowania autonomicznych czujników dymu, a w nowych obiektach również czujników tlenku węgla. Choć przepisy nie dotyczą jeszcze wszystkich budynków, nie warto czekać – jedno niewielkie urządzenie może w porę obudzić domowników i zapobiec tragedii.

Zadbaj o bezpieczeństwo - najważniejsze zasady

Kominy i instalacje

Krajowa Izba Kominiarzy przypomina, że regularne przeglądy i czyszczenie przewodów kominowych to obowiązek prawny i podstawowy warunek bezpieczeństwa.

źródło: <https://www.gov.pl/web/kppsp-wolsztyn/czujki-dymu>

Jak często czyścić przewody?

- 4 razy w roku – budynki opalane paliwem stałym,
- 2 razy w roku – budynki opalane gazem lub paliwem płynnym,
- 1 raz w roku – przewody wentylacyjne,
- 1 raz w roku – protokolowana kontrola instalacji kominowej.

Czujki dymu i czadu nowe przepisy

Wymogi ogólne

W każdym pomieszczeniu, w którym dochodzi do spalania paliwa (stałego, ciekłego lub gazowego), musi znajdować się co najmniej jedna autonomiczna czujka dymu.

Obiekty mieszkalne

- **Istniejące lokale mieszkalne** – obowiązek montażu czujek od **1 stycznia 2030 r.**
- **Nowo powstające lokale** – obowiązek montażu czujki dymu i czujki tlenku węgla od **23 grudnia 2024 r.**

Obiekty na wynajem

- W obiektach już działających czujki muszą zostać zainstalowane do **30 czerwca 2026 r.**
- Zwolnienie dotyczy jedynie tych budynków, które są wyposażone w **system sygnalizacji pożarowej** zapewniający równorzędne bezpieczeństwo.

Budynki handlowe, produkcyjne i magazynowe

Od 1 stycznia 2026 r. obowiązek montażu czujek obejmuje obiekty, które:

- uzyskały pozwolenie na użytkowanie,
- albo były projektowane na podstawie wcześniejszych przepisów przeciwpożarowych.

Dlaczego wprowadzono zmiany?

MSWiA podkreśla, że celem nowelizacji jest poprawa bezpieczeństwa i ograniczenie liczby tragicznych zdarzeń. Wprowadzone obowiązki mają znacząco zwiększyć ochronę życia i zdrowia mieszkańców – zwłaszcza w najbardziej niebezpiecznym okresie roku.

Pamiętajmy, drożne kominy, sprawna wentylacja i prawidłowo zamontowane czujki dymu oraz tlenku węgla to niewielki koszt, który może uratować życie.

Wykład „40 miast-ogrodów”

14 października w sali multimedialnej Urzędu Gminy Michałowice odbył się wykład dr. hab. Michała Pszczółkowskiego poświęcony jednemu z największych projektów urbanistycznych II Rzeczypospolitej – budowie czterdziestu kolonii urzędniczych na Kresach Wschodnich.

Prelegent przypomniał, że po 1918 r. państwo polskie musiało stworzyć od podstaw administrację, a zniszczone wschodnie województwa pozbawione były infrastruktury. Odpowiedzią był program budowy osiedli wzorowanych na idei miasta-ogrodu: z niską zabudową, dużą ilością zieleni i wspólnymi przestrzeniami, takimi jak kasyna urzędnicze. Przygotowano 36 typowych projektów domów autorstwa wybitnych architektów m.in. Jerzego Beilla z Warszawy, a całość koordynowały lokalne komitety i centralna ekspozytura w Brześciu.

Z planowanych 40 kolonii powstały 32, lecz wiele nie ukończono z powodu kryzysu gospodarczego lat 20. Dr Pszczółkowski, prowadząc szerokie badania archiwalne, odtworzył historię każdego osiedla. Do dziś

zachowało się około 20 kolonii – często przebudowanych, częściowo zniszczonych lub pozbawionych pierwotnej spójności architektonicznej.

Wykładowca zauważył, że idea miasta-ogrodu wraca dziś do łask – wraz z rosnącą potrzebą kameralnych, zielonych i przyjaznych mieszkańcom przestrzeni.

Wydarzenie odbyło się w ramach Michałowskiego Uniwersytetu Otwartego Wszelkiego Wiek.

Zapraszamy na kolejne ciekawe spotkania naszego Uniwersytetu.

Uroczysty jubileusz długoletniego pożycia małżeńskiego

Pół wieku razem to nie tylko dowód wielkiej miłości, ale także mądrości, cierpliwości oraz wzajemnego zrozumienia.

50-lecie pożycia małżeńskiego to niezwykle jubileusz, który zasługuje na szczególne upamiętnienie. Dlatego też 20 listopada, podczas obchodów Dnia Seniora, odbyła się wyjątkowa uroczystość, w trakcie której trzy pary nie tylko stały się powodem do dumy i inspiracją dla innych, ale w imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zostały odznaczone medalem przez wójta Małgorzatę Pachecką. Gratulacje małżonkom złożył również przewodniczący rady gminy, Jarosław Hirny-Budka.

Tego dnia jubileusz 50 lat wspólnej drogi świętowali Państwo: Krystyna i Ryszard Sawiccy, Lidia i Piotr Wiśnikowie oraz Teresa i Witold Opalińscy.

Państwo Sawiccy

52 lata temu miłość do Pani Krystyny ściągnęła Pana Ryszarda Sawickiego do Michałowic z pobliskiej Warszawy. Od tamtej pory Państwo Sawiccy hołdują kilku zasadom, które w ich przypadku sprawdzają się w 100%. Po pierwsze - mieć do siebie pełne zaufanie, kochać się, w trudnych chwilach być ze sobą razem i rozmawiać ze sobą. Jak zapewniają złoci jubilaci – w naszym życiu tzw. cichych dni nie było, co w dzisiejszych czasach dla wielu młodych ludzi wydaje się być nie możliwym. Być może wszystko nam się

układa, bo mam wspianą żonę – dodaje Pan Ryszard.

Bardzo szczególne miejsce w życiu Państwa Sawickich zajmuje rodzina – córka, syn, dwóch wnuków i dwie wnuczki.

Państwo Wiśnikowie

Państwo Lidia i Piotr Wiśnikowie są mieszkańcami Reguł, którzy poznali się w szkole średniej. To było technikum rolnicze, gdzie zarówno Pani Lidia, jak i pan Piotr uzyskali specjalizacje, które nie przetrwały, w przeciwieństwie do ich związku. Po uzyskaniu wykształcenia rolniczego Państwo Wiśnikowie postanowili przekwalifikować się i tak Pani Lidia ukończyła pedagogikę oraz technikę medycyny doświadczalnej i klinicznej PAN, a Pan Piotr AWF, po którym zrobił doktorat z fizjologii stosowanej i klinicznej. Obecnie małżeństwo pracuje naukowo nad organizmami na poziomie komórki, co pozwala określić niedobory i powody ewentualnych dolegliwości zdrowotnych.

Życie jest jak słońce i chmury – mówi Pani Lidia, dodając – *bez tolerancji i zaufania niewiele się robi*. Pan Piotr potwierdza podkreślając, że zaufanie stawia na pierwszym miejscu jako element ich długotrwałego związku, którego owocem są dwie córki, syn i dwoje wnucząt.

Z okazji 50-lecia pożycia małżeńskiego, życzymy jeszcze wielu lat wspólnego życia w zdrowiu, radości i miłości.

Odznaczenie nadaje prezydent RP, na wniosek wojewody, który kieruje otrzymane od gmin dokumenty złożone przez samych zainteresowanych bądź rodziny. W naszej gminie wniosek wraz ze skróconym odpisem aktu zawarcia związku małżeńskiego oraz kserokopiami dowodów osobistych składane są w Urzędzie Gminy Michałowice - stanowisko spraw obywatelskich.

Obecnie czas oczekiwania na przyznanie medalu przez prezydenta to około 2 lata. W pierwszej kolejności informację o przyznaniu medalu, prezydent przesyła parze małżeńskiej w formie listu gratulacyjnego - gmina nie otrzymuje równolegle ani tej informacji ani medalu. Przesłanie medalu do wojewody, a następnie gminy odbywa się później.

Dzień Seniora 2025

20 listopada odbyły się gminne obchody Dnia Seniora. W spotkaniu wzięło udział liczne grono mieszkańców, a wydarzenie upłynęło w atmosferze radości, muzyki i wspólnej zabawy. Seniorzy bawili się przy znanych przebojach, a parkiet przez cały wieczór tętnił tańcem.

Podczas uroczystości wójt gminy, Małgorzata Pacheka, wraz z przewodniczącym Rady Gminy, Jarosławem Hirnym-Budką, wręczyli podziękowania przewodniczącym kół Polskiego Związku Emerytów i Rencistów działających na terenie gminy oraz przewodniczącej Oddziału Rejonowego Polskiego związku Emerytów i Rencistów w Michałowicach:

- Ewa Adamczyk – przewodnicząca Oddziału Rejonowego Polskiego związku Emerytów i Rencistów w Michałowicach,
- Henryk Rybkowski – przewodniczący koła nr 1 w Komorowie,
- Teresa Śladek – przewodnicząca Koła nr 2 w Michałowicach,
- Elżbieta Gospodarczyk – przewodnicząca koła nr 3 w Nowej Wsi,
- Grażyna Domańska - przewodnicząca koła nr 4 w Regulach,
- Anna Taras - przewodnicząca koła nr 5 w Opaczy-Kolonii,
- Ryszard Dudkiewicz - przewodniczący koła nr 6 w Granicy,
- Teresa Sobiech - przewodnicząca koła nr 7 w sołectwie Komorów,

- Danuta Gajewska - – przewodnicząca koła nr 8 Sokołów/Pęcice,
- Katarzyna Szmania -Rasz - przewodnicząca koła nr 9 w Pęcicach Małych,
- Hanna Tumiłowska - przewodnicząca koła nr 10 w Suchym Lesie,
- Antonia Płodzik - przewodnicząca koła nr 11 w Michałowicach.

Szczególnym momentem wieczoru było także uhonorowanie par obchodzących 50-lecie pożycia małżeńskiego. Państwo Wiśnikowie, Opalińscy i Sawiccy otrzymali Medale za Długoletnie Pożycie Małżeńskie oraz gratulacje i upominki.

Tegoroczny Dzień Seniora był świętem integracji, wdzięczności i wspólnoty, podkreślając ważną rolę seniorów w życiu gminy. Wszystkim seniorom życzymy zdrowia, radości i wielu kolejnych okazji do spotkań.

Jubileusze senioralne w gminie Michałowice

W ostatnich tygodniach w gminie Michałowice świętowano dwa wyjątkowe jubileusze środowiska senioralnego. Koło nr 2 Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Michałowicach obchodziło 50-lecie działalności, natomiast Koło nr 7 z Komorowa-Wsi świętowało 10-lecie istnienia. Serdecznie gratulujemy obu Kołom!

Uroczystość 50-lecia Koła nr 2, zorganizowana 18 października w świetlicy przy ul. Raszyńskiej, zgromadziła członków koła, przedstawicieli gminy i gości. Wspominano historię koła, podziękowano za wieloletnią aktywność, a wydarzenie uświetnił występ chóru „Michałowiczanka” i wspólne pokrojenie jubileuszowego tortu ufundowanego przez gminę.

Z kolei 6 listopada br. 30 września w restauracji „U Ochmanów” odbyły się obchody **10-lecia Koła nr 7**. Wójt Gminy Michałowice, Małgorzata Pachecka skierowała do zgromadzonych ciepłe słowa. Z uśmiechem podkreśliła, że Koło obchodzi swoją „dziesiątkę”, dodając: *„Jesteście dziesięciolatkami. I proszę Was, żebyście dziś tak się czuli. Życzę też, żeby ktoś, kiedyś, po nas, dołożył tam jeszcze jedno zero. Wtedy będziemy wiedzieli, że to, co powstało w 2015 roku, urosło do bardzo, bardzo dużego wydarzenia”*.

Spotkania przebiegły w serdecznej, pełnej życzliwości atmosferze i stały się okazją do wspólnego wspomnienia oraz świętowania dotychczasowych osiągnięć.

Wizyta seniorów z gminy Michałowice w partnerskiej gminie Vico nel Lazio

Na początku października seniorzy z gminy Michałowice odwiedzili zaprzyjaźnioną gminę Vico nel Lazio we Włoszech, kontynuując partnerską współpracę.

W wyjeździe uczestniczyło 11 seniorów – po jednej osobie z każdego koła terenowego, przewodnicząca Oddziału Rejonowego, Ewa Adamczyk, tłumaczka oraz przedstawiciele władz gminy Michałowice: zastępca wójta, Anna Fabisiak i przewodniczący rady gminy, Jarosław Hirny-Budka.

Po przylocie do Rzymu i przejeździe do Vico nel Lazio, polska delegacja, w której skład wchodził seniorzy, tłumaczka i przedstawiciele władz, została serdecznie powitana. Uczestnicy zostali zakwaterowani w prywatnych domach włoskich seniorów, co od razu wprowadziło ciepłą, rodzinną atmosferę.

Podczas wizyty seniorzy wspólnie z partnerami z Włoch zwiedzali historyczne miejsca, takie jak Castro dei Volsci oraz Vico nel Lazio. Uczestniczyli w lokalnym „Święcie fasoli”, mając okazję spróbować tradycyjnych potraw i porozmawiać z mieszkańcami. Wzięli także udział w uroczystościach ku czci Matki Bożej Różańcowej oraz niezwykle ciepłym i przyjacielskim spotkaniu z seniorami z włoskiego koła nr 1, w tym z osobami, które wcześniej odwiedziły Polskę.

Kolejnym ważnym punktem było złożenie hołdu poległym na Monte Cassino. Seniorzy z Polski, wspólnie z przedstawicielami Vico nel Lazio i włoskimi seniorami, udali się na Polski Cmentarz Wojenny, gdzie złożyli kwiaty i odśpiewali hymn Polski. Odwiedzili także Opactwo Benedyktynów. W drodze powrotnej zwiedzili Alatri. Wieczorem odbyła się kolacja pożegnalna z członkami najstarszego koła seniorów w Vico, którą wypełniły wspólne śpiewy i podziękowania.

Ostatnie dni upłynęły na zwiedzaniu historycznej Terraciny oraz wypoczynku nad Morzem Tyrreńskim. Wieczorem nastąpiło pożegnalne spotkanie z seniorami z koła nr 2. Seniorzy z obu krajów wspólnie przygotowywali i degustowali regionalne potrawy, wymieniając doświadczenia. Na zakończenie wizy-

ty, seniorzy z Polski przekazali włoskim przyjaciołom pamiątki. Ostatniego dnia przeszli szlakiem św. Jana Pawła II.

Obie strony zadeklarowały chęć kontynuowania współpracy. Z Włoch wrócili bogatsi o wiedzę i nowe, trwałe przyjaźnie, co potwierdza, że partnerstwo między gminami to wspólnota ludzi i wartości.

Opracowano na podstawie artykułu pani Ewy Adamczyk, przewodniczącej Oddziału Rejonowego Związku Emerytów i Rencistów w Michałowicach

Konferencja „Powiedz o tym komuś”

27 listopada w sali multimedialnej Urzędu Gminy Michałowie odbyła się konferencja „Powiedz o tym komuś – Bezpieczeństwo ponad procedury. Działamy tu i teraz.” Wydarzenie, współorganizowane przez Fundację A.R.T., Samorząd Województwa Mazowieckiego, Gminę Michałowie i GOPS, zgromadziło ekspertów oraz mieszkańców zainteresowanych problematyką przeciwdziałania przemocy.

Konferencję poprowadził Conrado Moreno-Szypowski, a oficjalnego otwarcia dokonali przedstawiciele organizatorów. Jej główną ideą było podkreślenie znaczenia realnej, empatycznej reakcji na przemoc – wykraczającej poza formalne procedury.

Wśród prelegentów znaleźli się uznani eksperci:

- **socjolożka i prawniczka, dr hab. Magdalena Szafranek (prof. UW)** – mówiła o kluczowej roli współpracy służb społecznych oraz znaczeniu zaufania, koordynacji i szybkiego przepływu informacji;
- **superwizorka w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, pedagożka, trenerka, mediator, Izabela Banasiak** – podkreśliła, że skuteczna pomoc to nie tylko procedura, lecz również uważność, komunikacja i konsekwentne budowanie zmiany u osób doświadczających i stosujących przemoc;
- **adwokat, specjalista i superwizor z zakre-**

su przeciwdziałania przemocy domowej, dr Grzegorz Wrona – wskazał „siedem grzechów służb” w sprawach przemocy domowej, akcentując potrzebę pracy opartej na ocenie ryzyka, rzetelnej dokumentacji i interdyscyplinarnej koordynacji;

- **była oficer, doktor psychologii, mentorka odporności psychicznej liderów i zespołów, dr Anna Werner-Maliszewska** – przedstawiła koncepcję „antykruchości”, zwracając uwagę na rolę odporności psychicznej w działaniu służb w warunkach niepewności;
- **praktyk w obszarze egzekucji świadczeń alimentacyjnych i rzecznictwa na rzecz dzieci, Robert Damski** – omówił zjawisko niealimentacji jako społecznej choroby oraz wskazał konieczne kierunki zmian: legislacyjne, edukacyjne i organizacyjne;

■ **sędzia Sądu Rejonowego w Legnicy, doktor nauk prawnych, wykładowca Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, Michał Lewoc** – podkreślił znaczenie właściwego wykorzystania dokumentacji Niebieskich Kart w postępowaniach sądowych, wskazując na potrzebę sprawnego zabezpieczenia i przekazywania dowodów stosowania przemocy domowej do organów postępowania.

Konferencja dostarczyła uczestnikom wartościowej wiedzy i praktycznych wskazówek, które służą poprawie bezpieczeństwa oraz skuteczniejszej ochronie osób doświadczających przemocy. Podkreślono, że milczenie wzmacnia przemoc – dlatego tak ważne jest, by reagować tu i teraz.

Akcja "Odblaski" w gminnych szkołach

W październiku i listopadzie br. w szkołach i przedszkolach na terenie gminy Michałowice przeprowadzono akcję edukacyjną „Odblaski”, której celem było przypomnienie najmłodszym mieszkańcom zasad bezpiecznego poruszania się po drogach.

Podczas spotkań policjanci z Komisariatu Policji w Michałowicach oraz Rzecznik prasowy Komendy Powiatowej Policji w Pruszkowie, podkom. Monika Orlik, w ciekawy i przystępny sposób opowiadali dzieciom o znaczeniu noszenia odblasków, prawidłowego zapinania pasów, jeżdżenia w kasku oraz zachowania ostrożności na drodze.

Każdy uczestnik akcji otrzymał od gminy Michałowice kolorowy odblask – drobny, ale bardzo ważny element poprawiający widoczność i bezpieczeństwo najmłodszych po zmroku.

Inicjatorkami przedsięwzięcia były Aleksandra Sobiesiak, Przewodnicząca Rady Rodziców w Szkole Podstawowej w Nowej Wsi, oraz Małgorzata Pachecka, Wójt Gminy Michałowice. Dzięki ich pomysłowi oraz znakomitej współpracy z Policją i dyrekcjami szkół, akcją objęto przedszkolaków i uczniów klas I–III ze wszystkich gminnych placówek.

Dzieci z dużym zaangażowaniem uczestniczyły w spotkaniach, chętnie dzieląc się wiedzą na temat zasad bezpieczeństwa. Jak się okazało, nawet najmłodszy doskonale wiedzą, jak dbać o siebie na drodze.

Akcja „Odblaski” to nie tylko ważna lekcja, ale także radosne i inspirujące spotkanie, które z pewnością przyniesie wymierne efekty – bo widoczne dziecko to dziecko bezpieczne.

Szczęśliwego Dnia Niepodległości! Niech żyje Polska!

11 listopada to jedna z najważniejszych dat w naszej historii – dzień, w którym Polska po 123 latach niewoli wróciła na mapę świata. W gminie Michałowice Święto Niepodległości obchodzono z wyjątkową radością, dumą i zaangażowaniem mieszkańców. Wspólne wydarzenia, koncerty, pikniki, spotkania i inicjatywy edukacyjne sprawiły, że w całej gminie wybrzmiewała pieśń wolności.

Gminne świętowanie w Komorowie

11 listopada gminne obchody Narodowego Święta Niepodległości rozpoczęły się uroczystą mszą św. za ojczyznę w kościele pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Komorowie. W homilii ks. proboszcz Krzysztof Adamski przypomniał o odpowiedzialności za wspólnotę: „Pamiętajmy, że jesteśmy częścią ważnej historii i abyśmy potrafili służyć ojczyźnie i sobie nawzajem”.

Następnie mieszkańcy przeszli na plac Ignacego Jana Paderewskiego, gdzie w wyjątkowy sposób przywitał ich Marszałek Józef Piłsudski – w tej roli Andrzej Jarzyński – wraz z wójt gminy, Małgorzatą Pachecką. Po wspólnym odśpiewaniu hymnu, odbyła się ceremonia złożenia kwiatów pod pomnikiem Ignacego Paderewskiego, a wójt skierowała do mieszkańców słowa podkreślające wagę narodowej jedności i pamięci o tych, którzy wywalczyli wolność.

„Drodzy Mieszkańcy, Sąsiedzi i Przyjaciele,

Istnieją różne narody, a raczej różne narody mają różnego ducha. Jedne można podbić i przesiedlić w celu zagarnięcia ich ziem, a świat nie podniesie wrzasku. To małe narody, plemiona. Z innych można uczynić małym wysiłkiem niewolników. Z trzecimi jednak nie można zrobić ani jednego, ani drugiego – przynajmniej nie od razu – to Polacy. Nie można tego zrobić od ręki,

*bo to znakomici żołnierze, a cały naród, gdy otwarcie zagrożony, przypomina wściekłego wilka w nagonce. Trzeba ten naród rozłożyć od wewnątrz – rozłożyć jego moralność. Trzeba ich skłócić tak, aby się podzielili i szarpali, zawsze szukając gdzieś arbitra. Trzeba ogłupić i zdeprawować, zniszczyć ducha, doprowadzić do tego, aby przestali wierzyć w cokolwiek oprócz mamony i pajdy chleba.”**

Ten cytat to słowa Katarzyny II, imperatorowej Rosji, po czym narzucono nam obce panowanie na 123 lata.

Trzeba się cieszyć, że koncepcja Piłsudskiego, Paderewskiego i Dmowskiego na odzyskanie Niepodległości ziściła się, choć wcale nie musiała, i Polska, obecna przez blisko półtora wieku w sercach i umysłach Polaków, znowu zaistniała na mapach świata. Było to szczęśliwe zakończenie I Wojny Światowej – nie tylko dla Polski i Polaków, ale także dla wielu innych narodów, które tego dnia uzyskały samostanowienie, i dzień radosny dla wszystkich żołnierzy, którzy przez lata gnili w okopach, w błocie, wśród rozkładających się ciał swoich kolegów.

Tak wiele osób rozpoczęło 11 listopada 1918 roku lepsze życie.

Można się też dziwić, że zaledwie 20 lat po tym szczęśliwym dla Europy dniu faszyzm stworzony przez Mussoliniego, pod rękę z populizmem, doprowadził do wybuchu II Wojny Światowej.

To także jako naród przeżyliśmy. Przeżyliśmy także stalinizm, komunizm i socjalizm narzucone nam przez Rosję Sowiecką.

Jakiej lekcji potrzebujemy z tych doświadczeń? Że wszystko da się przeżyć – pytanie, za jaką cenę.

Jesteśmy najprawdopodobniej – my i nasze dzieci – pokoleniem najdłużej żyjącym bez wojny, w niepodległym Państwie.

Obchodzimy radośnie Dzień Niepodległości. To święto powinno nam przypominać, że żadne dobro nie jest absolutne, że każde można stracić i że będzie to wtedy głównie nasz problem. Będziemy zdani na siebie i na najbliższych sąsiadów – w sensie dosłownym. Warto więc budować wspólny dom i szukać porozumienia ponad podziałami. Jeśli się im przyjrzymy, nie są one tak wielkie, jak się na pierwszy rzut oka wydaje. W każdym razie nie są tak wielkie, abyśmy nie mogli ich zniwelować.

Nasza lokalna historia to część Wielkiej Historii, a relacje międzyludzkie, ciepłe „dzień dobry” na ulicy i za-

interesowanie drugim człowiekiem, to coś, co nas łączy i spaja naszą społeczność. Jesteśmy za siebie odpowiedzialni. Bycie w Narodzie to bycie lojalnym wobec własnej rodziny, grupy, wspólnoty, w stosunku do wszystkich, których spaja język, kultura, historia.

Nie można być polskim patriotą bez poszukiwania odpowiedzi na globalne wyzwania: jak nasza wspólnota odnajduje się w globalizującej się gospodarce, z jaką intencją korzystamy z nowych technologii, w tym mediów społecznościowych, w jaki sposób nasza pamięć historii pomaga nam budować silne i odporne państwo.

11 listopada może – i powinien – być świętem bardzo osobistym dla każdego z nas, a także świętem bardzo ważnym dla lokalnej wspólnoty, takiej jak nasze osiedle, nasza gmina, nasz powiat. Przede wszystkim jest to święto Państwa Polskiego. Świętując je radośnie, tutaj lokalnie na Placu Paderewskiego, przywiązując wagę do stroju, jaki dzisiaj na siebie zakładamy, do biało-czerwonych kotylionów i wspólnego śpiewu, stajemy się częścią naszej zbiorowej pamięci o historycznych wydarzeniach, które ukształtowały naszą teraźniejszość w wolnej Polsce. I częścią zbiorowej wdzięczności za Niepodległość” - Małgorzata Pachecka, wójt gminy.

Organizatorem programu pikniku był Andrzej Jarzyński z Towarzystwa Przyjaciół Miasta Ogrodu Komorów „Komorowianie”, który wcielając się w Piłsudskiego, między wspólnym śpiewaniem, opowiadał o pieśniach patriotycznych i historii walk o niepodległość.

Tego dnia nie zabrakło również części artystycznej. Na scenie wystąpili” Chór Komorowskiego Towarzystwa Śpiewaczego pod kierunkiem Witolda Błaszczyka wraz z zespołem „Trombastic” i przedszkolaki z Przedszkola Sióstr Misjonarek Św. Rodziny, które wzruszyły publiczność piosenką patriotyczną.

* Cytat z książki pt.: „Zaklinacz dźwięków. Powieść o Fryderyku Chopinie” Wojciecha Wierciocha i Jolanty Szymskiej-Wiercioch.

Wspólne śpiewanie pieśni przy telebimie zgromadziło mieszkańców w każdym wieku, budując wyjątkową atmosferę wspólnoty.

Wydarzenie stanowiło żywą lekcję historii, a dodatkowo wypełnione było atrakcjami. Na uczestników czekały: wystawa zabytkowych rowerów Podwarszawskiego Towarzystwa Retrocyklistów, stoisko „Kuferek z zagadkami” prowadzone przez wolontariuszy ze szkoły w Komorowie i nauczyciela historii Daniela Wolborskiego, fotobudka, warsztaty kotyliónów, ognisko, rogałe świętomarcińskie i żurek od OSP Nowa Wieś oraz Koła Gospodyń Wiejskich z Suchego Lasu, Pęcic i Granicy.

Kulminacyjnym momentem był wspólny polonez mieszkańców, od lat wpisany w komorowskie obchody. W rytmie dostojnego tańca, w kapeluszach, płasz-

czach i sukniach stylizowanych na epokę, wszyscy – dzieci, rodzice i seniorzy – kroczyli razem, pokazując, jak piękna potrafi być jedność lokalnej społeczności.

Uroczystości współtworzyli liczni partnerzy:

Andrzej Jarzyński z Towarzystwa Przyjaciół Miasta Ogrodu Komorów Komorowianie, wraz z synem, Aleksandrem Jarzyńskim, wolontariusze ze szkoły w Komorowie oraz Daniel Wolbroski, chór Komorowskie Towarzystwo Śpiewacze, Koło Gospodyń Wiejskich Graniczanki, Koło Kobiet Kreatywnych z Suchego Lasu, Koło Gospodyń Wiejskich Pęciczanki, Ochotnicza Straż Pożarna z Nowej Wsi, Podwarszawskie Towarzystwo Retrocyklistów, Harcerze z Komorowa, Szkoła Podstawowa im. Marii Dąbrowskiej, Przedszkole Zgromadzenia Sióstr Misjonarek Św. Rodziny.

Koncert „Polskie drogi do wolności” w Michałowicach

Kolejną możliwością wspólnego świętowania 11 Listopada, był koncert przygotowany przez Zespół Wokalno-Artystyczny SONANTO, na który mieszkańców zaprosiła wójt Małgorzata Pachecka, a który odbył się w nowej świetlicy przy ul. Szkolnej. Publiczność miała okazję usłyszeć i wspólnie zaśpiewać utwory Osieckiej, Kaczmarzskiego, Czekałskiego, Bryła oraz pieśni legionowe

i powstańcze. Sala wypełniła się refleksją, wzruszeniem i wspólnym śpiewem.

VI Michałowicki Przegląd Piosenki Patriotycznej „Białe Róże”

15 listopada w sali multimedialnej Urzędu Gminy Michałowice odbył się VI Michałowicki Przegląd Piosenki Patriotycznej „Białe Róże”. Organizatorem wydarzenia był Zarząd Oddziału Rejonowego PZER w Michałowicach, a uroczystość otworzyła przewodnicząca Ewa Adamczyk. Część artystyczną zapewniły chóry „Czerwone Korale” i „Michałowiczanka”, wykonując klasyczne pieśni patriotyczne. Po części muzycznej odbył się symboliczny poczęstunek z biało-czerwonymi tortami – w duchu wspólnego świętowania.

„A to Polska właśnie” – koncerty w gminnych szkołach

Cykl koncertów Komorowskiego Towarzystwa Śpiewaczego i uczniów dotarł do wszystkich szkół gminnych. Autorami programu byli Elżbieta Tomczak (narracja i poezja) oraz Witold Błaszczyk (muzyka). Podczas koncertów wspólnie odśpiewano m.in.: „Rotę”, „Bogurodnicę”, „Warszawskie dzieci”. Koncerty przybliżyły młodzieży historię w przystępnej, poruszającej formie – z misją budowania patriotyzmu od najmłodszych lat.

źródło: Facebook Małgorzata Pachcka
- wójt gminy Michałowice

Także przedszkolaki świętowały!

Przedszkolaki z Michałowic zorganizowały własny koncert oraz Marsz Niepodległości wokół przedszkola, zapraszając rodziców, dziadków i chór „Michałowiczanka”.

Wieczór Pieśni Patriotycznych – Opacz-Kolonia

Radna, Sołtys i Rada Sołecka Opaczy-Kolonii zorganizowali już po raz 14. lokalne spotkanie z pieśnią patriotyczną. Wystąpił chór „**Czerwone Korale**” pod dyрекcją Renaty Włodarek. Po wspólnym śpiewaniu mieszkańcy integrowali się przy herbacie i wypiekach, podkreślając wagę tradycji i lokalnych więzi.

Seniorzy z Michałowic dla Niepodległej

W Kole nr 2 Polskiego Związku Emerytów i Rencistów w Michałowic seniorzy spotkali się, by świętować 11 listopada. Przewodnicząca Teresa Śladek mówiła o znaczeniu pamięci historycznej, a chór „Michałowiczanka” wykonał poruszający koncert prowadzony przez Piotra Gwizadeckiego. Spotkanie zakończyła wspólna, rodzinna rozmowa przy domowych wypiekach.

Art Inspiracje 2025 – II wystawa malarstwa i grafiki

11 października 2025 r. w sali multimedialnej Urzędu Gminy Michałowice odbył się drugi wernisaż drugiej edycji przeglądu „Art Inspiracje”. Wydarzenie przyciągnęło licznych mieszkańców oraz miłośników sztuki, potwierdzając rosnące zainteresowanie lokalną twórczością.

Wójt Małgorzata Pachecka, otwierając wystawę, podkreśliła wyjątkowy charakter gminy sprzyjającej rozwojowi artystów oraz ogromne zainteresowanie cyklem – do pierwszego wernisażu zgłosiło się aż 26 twórców z ponad 100 pracami, co zaowocowało decyzją o organizacji kilku odsłon wystawy. Kolejna część przeglądu planowana jest na luty 2026 r.

Kurator Dominika Małgowska przedstawiła dorobek dziewięciu artystów związanych z gminą: Elżbiety Czerwińskiej, Anny Dyląg, Ewy Misiak, Jerzego Antkowiaka, Jeremiego T. Królikowskiego, Maliny Wiczorek, Iwony Sroczyńskiej, Katarzyny Poszwińskiej

oraz Barbary Obrębskiej-Mikler. Zaprezentowane prace obejmowały szerokie spektrum stylistyczne – od ekspresyjnego malarstwa, poprzez akwarele i grafikę, po konceptualne ujęcia natury i człowieka.

„Art Inspiracje” po raz kolejny udowadniają, że w gminie Michałowice sztuka ma swoje stałe miejsce, a lokalni twórcy tworzą prężnie działającą, inspirującą społeczność.

Jesienne spotkania w sali multimedialnej

Jesień w gminie Michałowice ponownie okazała się czasem pełnym artystycznych wzruszeń i muzycznych odkryć. W sali multimedialnej urzędu gminy odbyło się kilka wyjątkowych koncertów: od nastrojowego i pełnego pasji Tanga, przez energetyczne występy młodych artystów, po wydarzenia inspirowane tradycją i wielką europejską poezją.

Tango by Night – koncert pełen pasji i namiętności

W przeddzień Dnia Seniora, 24 października, sala multimedialna wypełniła się brzmieniem tanga argentyńskiego. Artyści – Marcin Pilich, Joanna Okoń, Marcin Maroszek i Dominik Świątkowski – zabrali publiczność w podróż przez Złotą Erę tanga, od „La Cumparsity” po „Libertango”. Zjawiskowy pokaz tańca w wykonaniu Magdaleny Bochińskiej i Tomasza Bossiego dodał koncertowi intensywności i elegancji, a całe wydarzenie poprowadziła Ewa Telega. Wójt Małgorzata Pachecka podkreśliła znaczenie lokalnych inicjatyw kulturalnych, zapraszając jednocześnie do obejrzenia towarzyszącej wydarzeniu wystawy ART Inspiracje.

Damy Polskiej Muzyki – koncert z okazji Dnia Seniora

Z okazji Dnia Seniora sala urzędu gminy rozbrzmiała największymi przebojami polskich wokalistek. Aleksandra Pieczkowska, Zuzanna Urbanik i Ewa Rejman – młode, utytułowane artystki współpracujące z Fundacją JoseSong – w towarzystwie pianisty Antoniego Boryckiego wykonały klasyki Anny Jantar, Ewy Bem, Zdzisławy Sośnickiej i innych ikon. Publiczność, głównie seniorzy, nagradzała wykonawców entuzjastycznymi brawami i długo nie pozwalała zejść im ze sceny.

„Wieś reymontowska – inspiracje” – muzyczna podróż w głąb tradycji

9 listopada sala multimedialna zamieniła się w przestrzeń pełną dźwięków inspirowanych polską wsią. Koncert Karoliny Skrzyńskiej, Magdaleny Pamuły i zespołu znakomitych instrumentalistów był pełen emocji, tradycyjnych brzmień i współczesnych interpretacji czerpanych z kultury ludowej. Projekt, zorganizowany przez Stowarzyszenie K40, a dofinansowany z budżetu gminy Michałowice w ramach dotacji dla organizacji pozarządowych, zachwycił publiczność spójnością i głębią muzycznej narracji.

Salon Poezji K40 – Jacques Brel

23 listopada, kolejne spotkanie zorganizowane w ramach Salonu Poezji K40 poświęcono Jacques'owi Brelowi – legendarnemu belgijskiemu piosenkarzowi, poecie i kompozytorowi. Katarzyna Łochowska i Dariusz Wnuk zaprezentowali zarówno recytacje, jak i śpiewane interpretacje jego najważniejszych utworów, tworząc poruszający, refleksyjny wieczór. „Ne me quitte pas”, „Amsterdam” i „La chanson des vieux amants” zabrzmiały z emocjonalną siłą, przypominając, dlaczego Brel wciąż inspiruje kolejne pokolenia. Wydarzenie zorganizowało Stowarzyszenie K40, a dofinansowała gmina Michałowice w ramach dotacji dla organizacji pozarządowych.

Muzyczny Weekend w gminie Michałowice

18 i 19 października br. w gminie Michałowice odbył się Muzyczny Weekend – cykl trzech koncertów adresowanych do publiczności w każdym wieku. Była kolorowa zabawa dla dzieci, klimatyczny koncert alternatywny oraz pełen emocji recital piosenki aktorskiej.

Muzyczna zabawa z Fionką

Muzyczny Weekend rozpoczęła muzyczna zabawa z Fionką – kolorowy koncert dla najmłodszych przygotowany przez Teatr TAK. W przedszkolu w Michałowicach zespół porwał dzieci do energetycznego tańca, śpiewu i interaktywnej zabawy pełnej śmiechu i ruchu. Dzieci stworzyły muzyczne show, które na pewno na długo pozostanie w ich wspomnieniach.

Koncert Oli Chaładaj

18 października, wójt Małgorzata Pachecka zaprosiła również na koncert Oli Chaładaj. Sala multimedialna urzędu gminy wypełniła się po brzegi. Pochoźąca z Komorowa artystka zaprezentowała autorskie utwory łączące rock, alternatywny pop i soul, w towarzystwie znakomitych muzyków. Publiczność reagowała niezwykle żywiołowo, a finałowa „Kołyśanka” i powrót artystki do rodzinnych stron nadały koncertowi osobisty i wzruszający charakter.

Wieczór z piosenką, która mówi prawdę – recital Zbigniewa Zamachowskiego

Drugiego dnia Muzycznego Weekendu, 19 października odbył się recital Zbigniewa Zamachowskiego z akompaniamentem Romana Hudaszka. Wydarzenie okazało się wyjątkowym przeżyciem – kameralnym, szczerym i pełnym muzycznych opowieści. Artysta zabrał publiczność w podróż przez autorskie utwory i interpretacje twórczości Osieckiej, Nohavicy czy Bukartyka, przeplatając je anegdotami i refleksją. Owacje na stojąco i bis z pieśnią Bułata Okudźawy były pięknym zwieńczeniem emocjonalnego wieczoru.

Wolontariusz Roku 2025

Podczas gali z okazji Międzynarodowego Dnia Wolontariusza, która odbyła się 29 listopada w Urzędzie Gminy Michałowice, uhonorowano 17 wolontariuszy i 3 grupy wolontariackie tytułem „Wolontariusz Roku 2025”.

Podkreślano ogromną rolę, jaką ich codzienna praca odgrywa w życiu mieszkańców – od wspierania seniorów i osób w kryzysie, przez działania charytatywne, edukacyjne i kulturalne, po pomoc zwierzętom oraz inicjatywy proekologiczne. Wśród nagrodzonych znalazły się m.in. osoby organizujące zajęcia i warsztaty dla dzieci, prowadzące działania w schroniskach, angażujące się w Szlachetną Paczkę i WOŚP, wspierające szkoły, instytucje i lokalne wydarzenia, a także grupy aktywnie integrujące społeczność i dbające o tradycję, edukację czy pamięć historyczną. Tegoroczna gala zainaugurowała lokalne obchody Międzynarodowego Roku Wolontariatu 2026.

Laureaci:

- Małgorzata Brykalska, • Agata Gługołęcka-Kalwas, • Magdalena Gieroń, • Barbara Kucharska, • Katarzyna Gizińska, • Sebastian Grądałski, • Paulina Wiśmirska, • Patrycja Prządek,

- Anna Pomykała, • Barbara Pietrusiak, • Zuzanna Zerkowska, • Kornelia Lewicka, • Magdalena Korycka, • Jarosław Hirny-Budka, • Małgorzata Posel, • Marta Wójciak, • Jagoda Gajownik, • Koło nr 1 PZER w Komorowie, • Koło Gospodyń Wiejskich z Nowej Wsi, • Szkolny Klub Wolontariatu.

Wartość wolontariuszy można ocenić nie tylko po wdzięczności osób, którym pomagają, ale również po tym, jak sami oceniają swoją pracę. Odbierając wyróżnienie wolontariusze podkreślali, jak według ich opinii wygląda to, co zrobili i robią – "to było tylko...", "to nie wiele...". Działalność wolontariuszy jest doskonałym przykładem, jak niewielki wysiłek jednego człowieka może być wielką pomocą dla potrzebujących.

Dziękujemy i gratulujemy wszystkim wyróżnionym.

„Moc Specjalistów” - Dzień Pracownika Socjalnego

Nie liczy się to, ile posiadasz, ale ile dajesz innym i jak się z nimi dzielisz.” – R. Baden-Powell. – cytat gdzieś obok

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej świętowali Dzień Pracownika Socjalnego 21 listopada podczas spotkania w świetlicy w Pęcicach. To święto obchodzone od 35 lat jest okazją do wyrażenia uznania wszystkim osobom zaangażowanym w niesienie pomocy mieszkańcom i wspieranie rodzin w trudnych sytuacjach życiowych.

Dzień Pracownika Socjalnego został ustanowiony, by podkreślić wagę pracy specjalistów pomocy społecznej. To również moment refleksji nad wyzwaniami, z jakimi mierzą się pracownicy socjalni oraz nad znaczeniem ich misji we współczesnym świecie.

Podczas spotkania zastępca wójta gminy Michałowice, Anna Fabisiak, dziękowała pracownikom za ich oddanie i codzienną troskę o mieszkańców: „Jestem dumna z tego, że w gminie Michałowice jest taki zespół, któremu dziękuję za pracę, za cały trud i zaangażowanie, za serce, cierpliwość i życzliwość w niesieniu pomocy naszym mieszkańcom. Praca socjalna to tak naprawdę jeden z fundamentów samorządu. To Państwo pomagacie mieszkańcom gminy Michałowice w ich najtrudniejszych chwilach życia. Życzę, aby chęci i energii nigdy nie zabrakło, dostarczając przy tym wiele satysfakcji.”

Pracownicy socjalni są często pierwszymi osobami, do których można zwrócić się po pomoc w trudnej sytuacji życiowej. Podkreślała to w swoim wystąpieniu dyrektorka Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Iwona Radzimirska. Jak ważna jest ta praca i jak dobrze jest wykonywana potwierdzają ostatnie kontrole zewnętrzne, które pozytywnie przeszedł cały zespół.

Z okazji Dnia Pracownika Socjalnego składamy serdeczne podziękowania wszystkim pracownikom GOPS za ich codzienny wysiłek, empatię i gotowość niesienia wsparcia. Życzymy zdrowia, siły, satysfakcji z pracy oraz życzliwości ze strony otoczenia.

Jarmark Świąteczny w Regułach!

Atmosfera świąt zagościła w Regułach na dobre! Już po raz piąty mieszkańcy naszej gminy spotkali się na Świątecznym Kiermaszu, który jak co roku wypełnił bogaty programem atrakcji.

Od godziny 13.00 teren przy urzędzie gminy zapęłniał się stoiskami lokalnych rękodzielników, a w powietrzu unosił się zapach świątecznych przysmaków. Można było znaleźć tu wyjątkowe ozdoby, stroiki, wianki, ręcznie robioną biżuterię, ceramikę, maskotki, torby, czapki, wyroby z drewna, świąteczne potrawy i ciasta oraz wiele innych pomysłów na oryginalne prezenty świąteczne.

Jak co roku ogromnym zainteresowaniem cieszyły się warsztaty, podczas których dzieci i dorośli mogli własnoręcznie wykonać świąteczne ozdoby. Jednym z oczekiwanych momentów była wizyta MotoMikołajów, którzy tradycyjnie wprowadzili mnóstwo uśmiech. Wiele rodzin skorzystało także z minisesji fotograficznej, realizowanej przez stowarzyszenie „Reguły Fotografii”. Dzieci – i nie tylko – z radością pozowały do zdjęć z Mikołajem w saniach i jego pomocnikami. Podczas wydarzenia miała także premierę „Piosenka świąteczna”, skomponowana przez mieszkankę naszej gminy, Katarzynę Fabiszewską, która wykonuje ją m.in. z naszymi mieszkańcami. Wcześniej wspaniale zaprezentowały się dzieci z przedszkola w Regułach, wykonując świąteczne piosenki. Finałem Kiermaszu był energetyczny występ taneczny stowarzyszenia „Tańców Świata”, który – jak zawsze – zgromadził wielu widzów.

Jedno ze stoisk miało szczególne przeznaczenie – Rada Rodziców Przedszkola w Regułach prowadziła sprzedaż ciast, z której dochód zostanie przekazany na zbiórkę dla mieszkańca gminy Michałowice, Julka, który uległ nieszczęśliwemu wypadkowi. Chłopca czeka wymagająca i kosztowna walka o odzyskanie sprawności. Dziękujemy za okazane serce i zachęcamy do przyłączenia się do internetowej zbiórki.

Podczas kiermaszu ogłoszono także wyniki konkursu na najpiękniejszą kartkę świąteczną – więcej piszemy w artykule na str. 50.

Dziękujemy wszystkim za wspólne spędzenie tego świątecznego popołudnia, a także Kołom Gospodyń Wiejskich: Pęcizanki, Dziewczyny z Komorowa i Michałki za pomoc w organizacji wydarzenia. Dzięki muzyce, dekoracjom i rodzinnej atmosferze poczuliśmy, że święta są już naprawdę blisko!

Więcej informacji i zdjęć pod QR kodem:

Konkurs na Kartkę Bożonarodzeniową 2025 – znamy zwycięzców!

7 grudnia, podczas gminnego Jarmarku Świątecznego, odbyło się oficjalne ogłoszenie wyników tegorocznego konkursu na Kartkę Bożonarodzeniową. Nagrodę główną zdobyła Zofia Pawlak – serdecznie gratulujemy!

W tym roku zainteresowanie konkursem było wyjątkowo duże, wpłynęło ponad sto pięknych i starannie wykonanych prac, które zachwyciły komisję konkursową różnorodnością pomysłów i dbałością o detale. Zwycięskie kartki można było podziwiać na wystawie podczas jarmarku. Zadanie konkursowe polegało na stworzeniu kartki świątecznej techniką rysunkowo-graficzną lub malarską.

Po ogłoszeniu wyników laureaci oraz wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali nagrody i gratulacje z rąk Mikołaja i jego pomocników. Zwycięska kartka będzie reprezentować gminę Michałowice w materiałach promocyjnych, co stanowi dla autorki szczególne wyróżnienie.

Nagroda główna:

Zofia Pawlak

Kategoria do 10 lat:

1. Amelia Chęć
2. Barbara Mastalerz
3. Alicja Wojda

Kategoria 11–19 lat:

1. Adam Pawłowski
2. Jan Filipczak
3. Róża Franczyk

Wyróżnienia Wójt Gminy:

Jakub Pawłowski

Helena Sikorska

Kornelia Orzeł

Zofia Karkosik

Karol Budziński

Dziękujemy wszystkim młodym artystom za udział w konkursie i za stworzenie pięknych, pełnych wyobraźni prace. Gratulujemy laureatom i już teraz zapraszamy do udziału w przyszłorocznej edycji.

Nagroda główna

Nagroda główna - Zofia Pawlak, 7 lat, Reguły

Kategoria wiekowa do 10 lat

I miejsce - Amelia Chęć, 9 lat, Michałowice

Kategoria wiekowa 11-19 lat

I miejsce Adam Pawłowski, 11 lat, Nowa Wieś

II miejsce Jan Filipczak, 13 lat, Opacz-Kolonia

III miejsce Róża Franczyk, 11 lat, Michałowice

Wyróżnienie Wójt Gminy Michałowice

Wyróżnienie Wójt Gminy Michałowice Jakub Pawłowski, 9 lat, Granica

Wyróżnienie Wójt Gminy Michałowice Zofia Karkosik, 9 lat, Michałowice

Wyróżnienie Wójt Gminy Michałowice Karol Budziński, 11 lat, Michałowice

Wyróżnienie Wójt Gminy Michałowice Helena Sikorska, 10 lat, Komorów

Wyróżnienie Wójt Gminy Michałowice Kornelia Orzeł, 11 lat, Michałowice

Mikołajkowy weekend w naszej gminie

W weekend 6-7 grudnia w naszej gminie działo się naprawdę wiele. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przygotował dla najmłodszych Mikołajkową niespodziankę. Mikołaj odwiedził również dzieci w sołectwach i osiedlach. Świąteczne spotkania pełne były uśmiechów, upominków i ciepłej, rodzinnej atmosfery.

Mikołajkowa Niespodzianka

Reguły

Mikołajkowa Niespodzianka

Sokołów

Suchy Las

Reguły

Realizujemy projekty BO 2025

Zajęcia i warsztaty, które przedstawiamy poniżej, to inicjatywy wybrane przez mieszkańców w Budżecie Obywatelskim Gminy Michałowice na 2025 rok. Różnorodne propozycje – od sportu i tańca, przez sztukę, języki obce, kursy specjalistyczne i spotkania integracyjne, aż po projekty twarde – zostały stworzone z myślą o wszystkich mieszkańcach gminy.

Będziemy żeglarzami – kurs teoretyczny dla młodzieży (14+) i dorosłych przygotowujący do egzaminu teoretycznego na patent żeglarski. Dodatkowym elementem kursu jest nauka szant i wiązania węzłów żeglarskich. Zajęcia odbywały się w świetlicy w Pęcicach.

Parole, parole... Z ziemi polskiej do włoskiej – kurs języka włoskiego dla dorosłych, z podziałem na poziomy zaawansowania. Cotygodniowe zajęcia w ZSO w Komorowie.

Winne Dionizje w Gminie Michałowice – kurs

sommelierski dla dorosłych, poszerzający wiedzę o winach i sposobach ich serwowania. Spotkania odbywają się w świetlicy w Nowej Wsi.

Ojcowska Triada – cykl całodniowych wydarzeń: *Warsztaty dla Taty*, *Spotkanie Taty i Córk*i, *Wielka Przygoda dla drużyn Tato i Syn*. Celem jest wzmacnianie relacji ojców z dziećmi.

Warsztaty malarskie – zajęcia dla młodzieży (16+) i dorosłych w Michałowicach. Uczestnicy poznają techniki malarstwa na płótnie, rysunku i szkicu, a także zasady mieszania barw i perspektywy.

Międzypokoleniowe kursy tanga argentyńskiego – dwa semestry nauki tańca w Pęcicach Małych, z praktykami i potańcówką. Zajęcia dla dorosłych, również dla singli.

Taniec nowoczesny – zajęcia dla dzieci i młodzieży w Opaczu-Kolonii. Rozwój sprawności, koordynacji i ekspresji w przyjaznej atmosferze.

Czy kropla to już problem? – konsultacje uroginekologiczne i prelekcje dla kobiet, połączone z profilaktyką nietrzymania moczu. Spotkania w urzędzie gminy w Regułach.

Warsztaty kreatywne – scrapbooking – 4 spotkania w Pęcicach Małych, podczas których uczestnicy stworzyli własnoręcznie kartki, albumy i ozdoby.

Tai Chi – trening ciała i umysłu – spotkania w Granicy. Zajęcia dla różnych grup wiekowych, rozwijające siłę, równowagę i spokój.

Treningi ogólnorozwojowe dla dorosłych – cotygodniowe zajęcia w Michałowicach. Ćwiczenia funkcjonalne i siłowe poprawiające postawę, sylwetkę i kondycję.

Twój czas z ceramiką – cykl warsztatów w Komorowie. Uczestnicy od podstaw tworzą swoje ceramiczne prace i zabierają je do domu.

Zatańczmy wszyscy razem pod gołym niebem – 3 plenerowe spotkania taneczne dla wszystkich mieszkańców gminy, bez ograniczeń wiekowych.

Aktywne wakacje – „Złap formę latem” - bezpłatne zajęcia sportowo-rekreacyjne dla dorosłych mieszkańców (18+). Ćwiczenia ogólnorozwojowe poprawiające siłę, wytrzymałość i sprawność.

Odkryj mindfulness, okiełznaj stres – 8-tygodniowy trening uważności (MBLC) w Pęcicach. Nauka radzenia sobie ze stresem, osławiania emocji i budowania odporności psychicznej.

Pojemnik na elektrośmieci – w Nowej Wsi, przy ul. Spacerowej, stanął pojemnik na drobne elektroodpady. Można do niego wrzucać m.in. baterie, żarówki, tonery, płyty CD/DVD i zużyte leki. Inwestycja zrealizowana w ramach Budżetu Obywatelskiego 2025.

Budżet Obywatelski 2026 !

Za nami już piąta edycja budżetu obywatelskiego w naszej gminie. Mieszkańcy ponownie pokazali ogromne zaangażowanie zgłaszając aż 65 projektów! Finalnie do realizacji wybrano 15 projektów, które zostaną wykonane w przyszłym roku. Łączna wartość zwyciężskich zadań to 499 990,00 zł.

Tegoroczne głosowanie przyniosło rekordowe zainteresowanie. Otrzymaliśmy aż 1 855 kart do głosowania, z czego:

- 1 778 w formie elektronicznej,
- 77 w wersji papierowej.

Nie wszystkie głosy mogły zostać zaliczone – 11 kart uznano za nieważne. Ostatecznie 1 844 ważne karty posłużyły do stworzenia końcowej listy rankingowej.

Najbardziej aktywni w głosowaniu okazali się mieszkańcy Komorowa, Nowej Wsi oraz Granicy. Najniższą frekwencję zanotowano w Suchym Lesie.

Najwięcej, bo po 3 projekty będą realizowane w Komorowie i Michałowicach, 2 - w Granicy i po jednym w Regulach, Nowej Wsi, Sokołowie, Pęcicach Małych, Pęcicach, Suchym Lesie oraz w Opacz-Kolonii.

Przypomnijmy, że pula środków przewidziana na budżet obywatelski wynosiła 500 000 zł, natomiast łączna wartość wszystkich zgłoszonych projektów poddanych głosowaniu to 1 074 650 zł.

Projekty zakwalifikowane do realizacji z BO 2026:

1. Rzeźba Majki Krassowskiej przy Alei Marii Dąbrowskiej – Komorów osiedle (170 000,00 zł)
2. Ceramika dla każdego – Michałowice osiedle (23 680,00 zł)

3. Tai Chi stylu Chen – integracja ciała, serca i umysłu – Granica (14 700,00 zł)
4. Michałowickie wieczory muzyczne – Reguły (71 600,00 zł)
5. Tematyczne wieczorki taneczne w plenerze – Nowa Wieś (21 750,00 zł)
6. Kurs samoobrony dla kobiet – Sokołów (4 800,00 zł)
7. Zatańcz ze mną tango argentyńskie – Pęcice Małe (30 360,00 zł)
8. #UchwyćTo – kreatywne warsztaty fotograficzne – Pęcice (32 800,00 zł)
9. Rolka Samuraja – kurs przyrządzania sushi – Suchy Las (25 000,00 zł)
10. Z Pilatesem przez wakacje – Opacz-Kolonia (3 200,00 zł)
11. Amore Mio – nauka języka włoskiego – Komorów osiedle (48 300,00 zł)
12. Zrozumieć chaos w głowie – badania słuchu i ADHD – Komorów osiedle (33 000,00 zł)
13. Wystawa makiet kolejowych – modelarstwo dla dzieci i młodzieży – Granica (8 100,00 zł)
14. Zdrowy kręgosłup, zdrowy umysł – warsztaty ruchowo-oddechowe – Michałowice osiedle (9 500,00 zł)
15. Z Pilatesem przez wakacje – Michałowice osiedle (3 200,00 zł)

Gratulujemy projektodawcom. Mieszkańcom dziękujemy za tak liczny udział w głosowaniu. Projekty będą realizowane w przyszłym roku.

Projekty wybrane do realizacji BO 2026

Wartość:
499 990 zł

Liczba projektów:

- 3 Komorów Osiedle, Michałowice Osiedle
- 2 Granica
- 1 Nowa Wieś, Opacz-Kolonia, Pęcice, Pęcice Małe, Reguły, Sokołów, Suchy Las

Klasy ósme szkoły podstawowej Michałowic w Londynie!

Uczniowie klas ósmych szkoły podstawowej w Michałowicach wzięli udział w długo wyczekiwanej wycieczce do Londynu. Wyjazd był nie tylko okazją do poznania stolicy Wielkiej Brytanii, ale również do doskonalenia języka angielskiego i wspólnej zabawy.

Podczas wyjazdu uczniowie zobaczyli m.in.: London Eye, Tamizę, Big Bena, Pałac Westminsterski, Tower of London, Tower Bridge i odwiedzili British Museum, gdzie mogli zobaczyć słynny Kamień z Rosetty oraz mumie egipskie. Zwiedzili także Pałac Buckingham, Hyde Park i Natural History Museum.

Wycieczka była dla wszystkich niezapomnianym przeżyciem – pełnym nauki, kultury i radości. Uczniowie

poznali wiele zabytków, mieli okazję rozmawiać po angielsku i spędzili wspólnie wspaniały czas. Wielu z nich zgodnie przyznało, że z chęcią wróciliby do Londynu jeszcze raz!

Autor: Joanna Noska - nauczyciel

Uczniowie szkoły w Michałowicach z wizytą w Treblince

21 października br. klasa 8a ze Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Michałowicach wraz z wicedyrektorką Agnieszką Pastuszek, wychowawcą Agnieszką Stolarczyk oraz z rodzicami: Katarzyną Zielińską i Grzegorzem Wodzińskim udała się do Muzeum Treblinka - byłego niemieckiego nazistowskiego obozu zagłady i obozu pracy (1941-1944).

Wycieczka stanowiła lekcję historii, poszanowania dla drugiego człowieka oraz pokazała, jak brak akceptacji drugiego człowieka oraz próba narzucenia własnych przekonań może doprowadzić do tragedii - czego dowodem są takie miejsca jak m.in. obóz w Treblince.

Drzewo Pamięci - zasadzone przez uczniów w Lesie Korczakowskim na terenie Muzeum Treblinka - poza symbolicznym wpisaniem się w historię tego miejsca, jest przede wszystkim zobowiązaniem do pamięci.

Na podstawie tekstu: Agnieszka Stolarczyk, nauczyciel w szkole w Michałowicach

Autor: Agnieszka Stolarczyk

Dzień Nauczyciela 2025

16 października, w Dniu Edukacji Narodowej w michałowickim przedszkolu odbyło się uroczyste ślubowanie nauczycieli mianowanych oraz wręczenie Nagród Wójta dyrekcji i nauczycielom ze szkół funkcjonujących na terenie naszej gminy.

Tego dnia ślubowanie złożyli: Izabela Sulik, Anna Korbut, Piotr Pierzak, Iana Zakharchuk, Anna Patocka, Magdalena Kuleta de Mesquita e Melo, Edyta Szproch, Justyna Zielonka, Magdalena Górską, Joanna Łodygowska, Magdalena Zagrodzka, Małgorzata Żbikowska oraz Bernadeta Sarna. W imieniu całej grupy słowa ślubowania odczytała Pani Izabela Sulik.

Kolejnym punktem uroczystości było wręczenie Nagród Wójta dla dyrektorów i wicedyrektorów szkół oraz przedszkoli. Wśród nagrodzonych znaleźli się:

- Magdalena Fimowicz-Wasiak - dyrektor szkoły w Michałowicach,
- Edyta Pająk - dyrektor szkoły w Komorowie,
- Renata Bontron - dyrektor przedszkola w Michałowicach,
- Bogumiła Kukwa - dyrektor szkoły w Nowej Wsi,
- Justyna Szytyk-Woldan - dyrektor przedszkola w Regułach,
- Anna Matejuk - wicedyrektor szkoły w Michałowicach,

- Agnieszka Pastuszek - wicedyrektor szkoły w Michałowicach,
- Magdalena Petrykowska - Uznańska - wicedyrektor szkoły w Komorowie,
- Mateusz Belniak - wicedyrektor szkoły w Komorowie,
- Sławomir Rymuza - wicedyrektor szkoły w Komorowie,
- Tomasz Matuszewski - wicedyrektor szkoły w Nowej Wsi,
- Ewa Choromańska-Kowalczyk - wicedyrektor szkoły w Nowej Wsi,
- Agnieszka Czekalska - wicedyrektor przedszkola w Michałowicach.

Po uhonorowaniu dyrekcji przyszedł czas na indywidualne wyróżnienia dla nauczycieli ze szkół w całej gminie. Nagrody otrzymali: Maria Gogolewska, Marcin Jagiełło, Daniel Wolborski, Elwira Kosakowska, Aleksandra Grabowska, Jolanta Kołpaczyńska-Koza, Monika Mikunda, Joanna Noska, Karolina Przegiętka, Natalia Redlin, Małgorzata Sieradzka, Agnieszka Stolarczyk, Renata Zarychta, Magdalena Korycka, Jolanta Gajewska, Anna Iwanicka, Agnieszka Kapica, Marta Izdebska, Weronika Długosz-Jagiełło, Anna Zaręba-Piskorz.

Gratulujemy!

Mazovia POL-EDU – finał pierwszej edycji konkursu języka polskiego

28 listopada 2025 r. w szkole podstawowej w Michałowicach odbył się finał pierwszej edycji konkursu języka polskiego Mazovia POL-EDU, przebiegającego pod hasłem „Piękno mowy polskiej”. Inicjatorką wydarzenia była wójt Małgorzata Pachecka, a organizatorem – Stowarzyszenie Gmin Zachodniego Mazowsza „Mazovia”.

Konkurs poprzedziły dwa etapy eliminacyjne: szkolny oraz gminny. Do finału zakwalifikowali się najlepsi uczniowie, którzy rywalizowali w testach językowych, recytacji oraz turnieju wiedzy o literaturze i języku polskim. Zmagania trwały ponad cztery godziny i potwierdziły, jak ważna jest promocja poprawnej polszczyzny i rozwijanie kompetencji językowych wśród młodzieży.

Wyniki I edycji Mazovia POL-EDU 2025:

1. miejsce – gmina Milanówek (80 pkt)
2. miejsce – gmina Brwinów (79 pkt)
3. miejsce – gmina Michałowice (78 pkt)

Gratulujemy laureatom i wszystkim uczestnikom, życząc powodzenia w kolejnych wyzwaniach.

Wystawa projektów studentów SGGW w Komorowie!

Wzdłuż ścieżki przy ul. Matejki w Komorowie można już oglądać wyjątkową wystawę prac zagospodarowania krajobrazu przygotowanych przez studentów architektury krajobrazu SGGW (II stopień).

Prace z roku akademickiego 2024/2025 pokazują, jak ożywić wybrane miejsca Komorowa, podkreślając jego wyjątkowy charakter i wspierając zrównoważony rozwój.

Studenci odwiedzili Komorów wiosną tego roku, by lepiej poznać jego naturę, historię i atmosferę. Zwracali uwagę nie tylko na zieleni, zabytki i układ przestrzenny, ale też na to, co bardziej ulotne – klimat miejsca i codzienne życie.

Efekty ich pracy zostały wcześniej zaprezentowane w urzędzie gminy, a teraz można je oglądać w przestrzeni publicznej. Zachęcamy do odwiedzenia wystawy!

Projekt powstał przy wsparciu Małgorzaty Pacheckiej – wójt gminy Michałowice, która bardzo aktywnie

włączyła się w działania ze studentami.

Dziękujemy opiekunom studentów i projektu, którymi są: dr inż. Ewa Kosiacka-Beck, dr inż. Ewa A. Rykała, dr inż. Dorota Sikora.

LO w Komorowie w programie Klasa Akademicka SGH

20 listopada br., w reprezentacyjnej sali Senatu Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie odbyła się uroczystość podpisania umowy partnerskiej pomiędzy Szkołą Główną Handlową, a Liceum Ogólnokształcącym im. Marii Dąbrowskiej w Komorowie. Tym samym szkoła oficjalnie dołączyła do prestiżowego programu Klasa Akademicka SGH, który obecnie zrzesza 86 szkół ponadpodstawowych z całej Polski.

Przystąpienie do programu stanowi dla licealistów ogromną szansę na rozwój i poszerzenie horyzontów edukacyjnych. W ramach współpracy uczniowie:

- będą uczestniczyć w wykładach, webinarach i warsztatach prowadzonych przez wykładowców SGH,
- skorzystają z konsultacji i materiałów dydaktycznych przygotowanych specjalnie dla szkół partnerskich,
- poznają realia studiowania na uczelni ekonomicznej oraz możliwości planowania przyszłej ścieżki kariery.

Dyrektor Edyta Pająk podkreśliła, że to ważny moment w historii szkoły:

„Włączenie uczniów naszego liceum do programu Klasa Akademicka to wyróżnienie i dowód na to, że nasza szkoła jest miejscem dynamicznego rozwoju. Chcemy, aby nasi uczniowie mieli kontakt z najlepszymi praktykami edukacji ekonomicznej i mogli korzystać z szans, jakie daje współpraca z SGH”.

Tekst: Grażyna Lesicka, zdjęcia: SGH

Uczniowie Liceum w Komorowie na Międzynarodowym Szczycie AI SUMMIT w Neapolu

W dniach 7–14 października br. dwoje uczniów Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Dąbrowskiej w Komorowie, Gabriela Zawiska z klasy 3A oraz Karol Płochaja z klasy 3C wraz z nauczycielem Katarzyną Kozłowską uczestniczyło w AI SUMMIT w Neapolu – międzynarodowym wydarzeniu poświęconym przyszłości edukacji w dobie sztucznej inteligencji.

Uczestnicy wydarzenia mieli okazję do aktywnych działań w międzynarodowych zespołach – nauczyciele pracowali nad projektem edukacyjnym z wykorzy-

staniem narzędzi AI, natomiast uczniowie uczestniczyli w warsztatach, podczas których opracowywali list do Ministra Edukacji, zawierający ich refleksje i postulaty dotyczące roli sztucznej inteligencji w nauczaniu.

Pobyt w Neapolu był czasem intensywnej nauki, wymiany doświadczeń oraz refleksji nad wyzwaniem i szansami, jakie niesie rozwój sztucznej inteligencji w edukacji. Nie zabrakło również tego, czego nie da się zmierzyć – nowych doświadczeń, emocji i międzynarodowych przyjaźni.

Autor tekstu: Katarzyna Kozłowska

Jubileusz 25-lecia Przychodni RES-MED 40

cząca rady gminy Elżbieta Biczuk, które z rąk prezes RES-MED 40 Elżbiety Stopyry otrzymały pamiątkowe statuetki z podziękowaniami za dobrą i wieloletnią współpracę.

Podziękowania za lata dobrej współpracy odebrali także samorządowcy z poprzednich kadencji: Krzysztof Grabka, wójt gminy w latach 2009–2018, Jacek Sierrak, przewodniczący rady gminy w latach 1998–2006, Eugeniusz Strzelecki, radny w kadencjach 1998–2002 oraz 2014–2018.

W gronie osób wyróżnionych szczególnymi podziękowaniami znalazło się osiem osób, które przepracowały w przychodni ponad 20 lat, w tym trzy osoby od początku jej istnienia.

Warto podkreślić, że spośród 30 pracowników przychodni aż 9 osób pracuje tu ponad 20 lat, 13 osób – ponad 10 lat, a jedynie 8 osób – krócej niż 6 lat.

Gratulujemy jubileuszu!

**W tym roku
Przychodnia
RES-MED.40
świątowała 25-le-
cie swojej działalności w naszej gminie.
Uroczystość była okazją do wzajemnych podziękowań – zarówno dla pracowników i współpracowników, jak i przedstawicieli władz samorządowych.**

Wśród zaproszonych gości były wójt gminy Michałowice, Małgorzata Pachecka oraz wiceprzewodni-

Klub Toastmasters w gminie Michałowice

Od września w gminie Michałowice działa Klub Toastmasters „Reguły Mowy”. To idealna przestrzeń zarówno dla osób, które dopiero stawiają pierwsze kroki w wystąpieniach publicznych, jak i dla tych, którzy chcą rozwijać swoje umiejętności komunikacyjne oraz przywódcze.

Toastmasters to międzynarodowa organizacja, która od ponad wieku pomaga ludziom budować pewność siebie, rozwijać talent mówcy i wzmacniać kompetencje lidera.

Spotkania odbywają się **w każdy czwartek o godzinie 18:45** w sali multimedialnej. Klub Toastmasters „Reguły Mowy” to grupa otwarta dla wszystkich mieszkańców – przyjazna, inspirująca i pełna pozytywnej energii. Spotkania są dostępne dla mieszkańców gminy, a także dla lokalnych organizacji, stowarzyszeń i NGO. Klub z przyjemnością gości grupy, które chcą zaprezen-

foto z FB Klub Toastmasters Reguły Mowy

tować swoją działalność, integrować społeczność lub rozwijać kompetencje swoich członków.

*Serdecznie zapraszamy
prezes Zarządu Klubu - Ewa Chojak*

Nowa linia

Komorów - Granica - Pruszków

M2

Kursuje:

- od poniedziałku do piątku w godz. 5:50-23:00*
- sobota w godz. 5:50-22:40*
- w niedziele i święta w godz. 7:50-22:10*

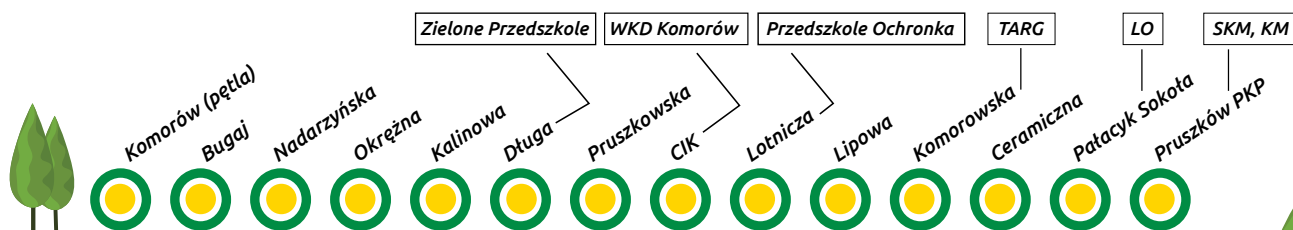
*Godziny orientacyjne - w zależności od przystanku

M2

Komorów - Granica - Pruszków

Pruszków - Granica - Komorów

